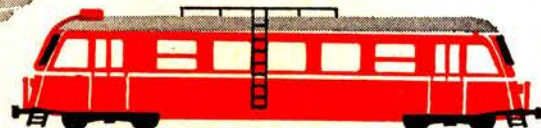

JERNBANE-BLADET

TIDSSKRIFT FOR STATS- OG PRIVATBANEPERSONALET

PARAGON'S FRAGTBREVSYSTEM

GIVER HURTIGERE OG ENKLERE EKSPEDITION!

FORDELE VED PARAGON FRAGTBREVE:

- 1) Forenklet udskrivning, idet alle bilag: Fragtbrev, kvittering etc. er samlet i eet sæt med indlagt CARBOLET (eengangs-carbon) klar til brug.
- 2) Sættet kan udfyldes i een skrivning i hånden eller på skrivemaskine med tydelige og let læselige kopier gennem hele sættet.
- 3) Fortrykt nummerering giver sikkerhed og kontrol. Dette er af særlig stor betydning ved efterkravs-forsendelser.
- 4) PARAGON FRAGTBREVE kan ved gennemslags-tryk forsynes med afsender, mærke og indholdsfortegnelse.

NØRREBROGADE 66-68 . 2200 KØBENHAVN N . TELF. (01) 39 33 22

ÅBOULEVARDEN 70 . 8000 ÅRHUS C . TELF. (06) 12 77 66

PARAGON A/S
SPECIALTRYKKERI FOR SYSTEMFORMULARER

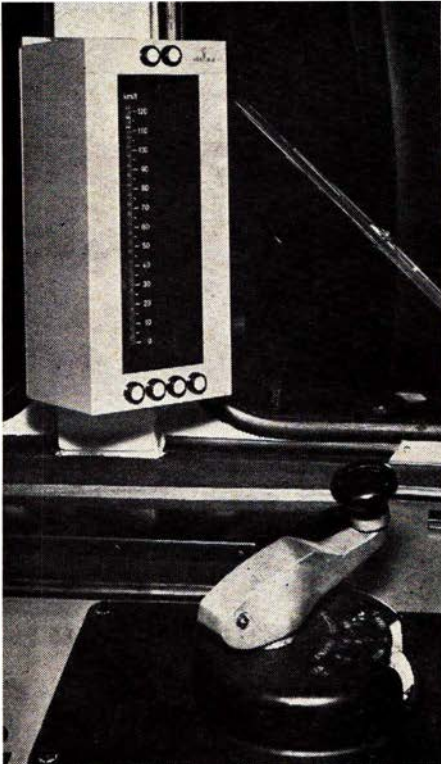
25. ÅRGANG NR.

3

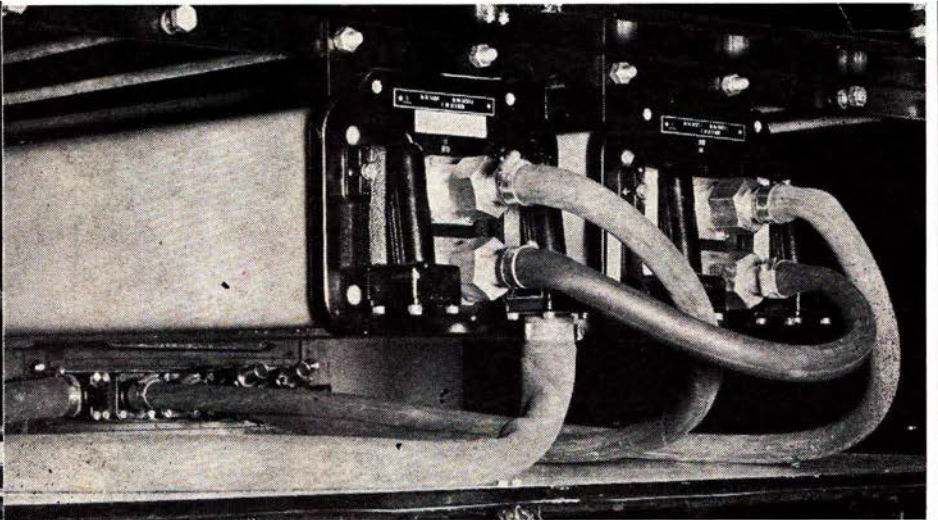
MARTS 1968

Hastigheds Kontrol og Togstop - H K T-anlæg i S-banetrafikken

SIEMENS

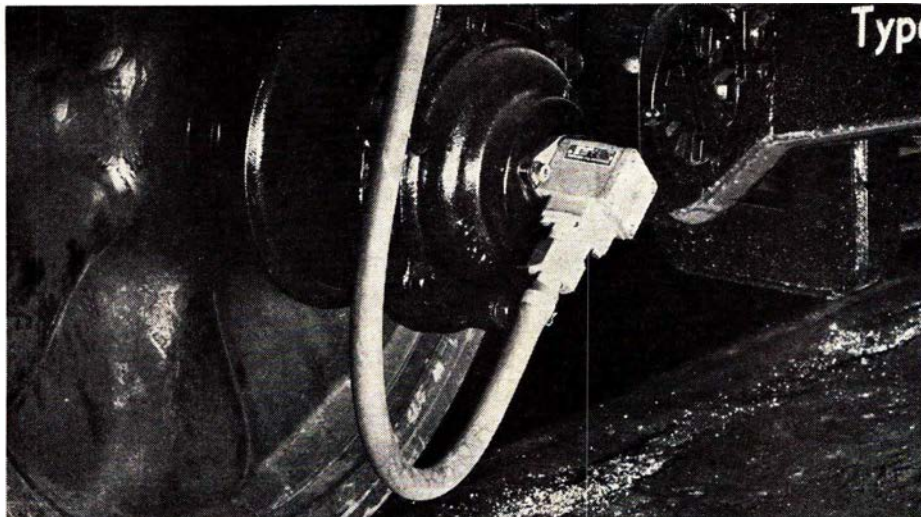
Førerrummet med det elektroniske speedometer i øjenhøjde. Håndtaget med den sorte knap indeholder den såkaldte dødmandskontakt.

Stabiliseret strømforsyning og styreenhed for elektronisk speedometer.

I de kommende år vil S-banetrafikken blive stærkt udvidet. Nye strækninger bliver bygget, og toggangen bliver hyppigere. Menneskelige fejl vil kunne få meget alvorlige konsekvenser.

Statsbanerne foretager allerede nu forsøg med HKT-anlæg for at sikre fremtidens passagerer. Når HKT-anlæg er indbygget i S-togene, vil føreren kunne følge de anvisninger, han modtager direkte i førerrummet, ikke som tidligere signalerne udenfor. Anlægget meddeler ham med hvilken hastighed, han skal køre, og hvornår han skal standse. Følges anvisningerne ikke, standser toget automatisk. Anlægget kan automatisk betjene togets fløjte og frigive dørene.

Tacogenerator, der konstaterer togets hastighed.

DANSK SIEMENS AKTIESELSKAB

BLEGDAMSVEJ 124

2100 KØBENHAVN Ø

TELEFON (01 76)

TRIA 6464

TELEX 2313

JERNBANE-BLADET

Ekspedition:

Togfører V. Jonvald - Hvidovrevej 258
2650 Hvidovre
Telefon (01) 78 36 42

Redaktion:

H. E. Rybro (ansvarshavende)
Valby Langgade 223, 1. tv.
2500 København Valby
Telefon (01) 30 87 71

Abonnement

16,50 kr. (incl. moms) årlig
12 numre

Kan bestilles på girokonto 600 82
Jernbane-Bladet - 2650 Hvidovre

Medlem af
Dansk Fagpresseforening
og
International Tidsskriftsfederation

Bladet er tilsluttet Dansk Oplagskontrol

Tryk: Herfølge Bogtrykkeri, Herfølge

MARTS 1968

Dette nummer indeholder:

	Side
Foråret sig sagte nærmer	63
Månedens emner	64
Månedens foto: AHJ M1 3202	65
Brevkassen	66
Sagt og skrevet	66
Erindres det	67
I få linier	68
Nedlagte stationer: RGGJ Gerrild	69
Hold dig i form	69
I anledning af: Dir. S. H. Nielsen	70
Farvel til Kjellerup-banen	71
Glimt fra Horsens Privatbaner	74
Farvel til Bryrup-banen	76
Fra dagbogen	79
Privatbanenyt	80
Model-jernbane	81
Foto hobby	85
Fra klubberne	89
Filатели-nyt	89
Personalía	89
Boghjørnet	89
Bagsiden	92

I næste nummer bl. a. Farvel til Ns-Fr.havn Jb.
og Telegrafens historie.

Svellestampning med COBRA

1000 COBRA-svellestampere leveret til Deutsches Bundesbahn siden 1960.
Desuden bruges omkring 2000 COBRA'er af private entreprenører, idet
Deutsches Bundesbahn kun udfører 30% af vedligeholdelsesarbejdet selv.

KØBENHAVN - ÅRHUS - ODENSE **Atlas Copco**

Jernbanekioskerne

betjener Dem gerne med

Tobak - cigarer - cigaretter

Film og kuglepenne

Dag- og ugeblade

Rejselekture

Til konfirmationerne

anbefales kioskerens store udvalg i
telegrammer fra de førende kunstforlag

Venlig hilsen

Bladhandler-Forbundet

i Danmark

*Hold Dem
til Volvo...
den holder
til Dem!*

Lad os snakke om et godt gammelt slogan!

Lad os snakke lidt sammen. Om økonomi og Volvo Amazon. Og om et slogan, som nok har mange år på bagen, men som alligevel er højaktuelt.

Hold Dem til Volvo. Den giver Dem komfort. Og den er økonomisk (gedigen finish, robust kvalitet, indfødt nordbo og alt det der) . . . og den er sikker! Vælg mellem 85 og 115 accelerationsglade – men økonomiske! – hk, mellem 3 eller 4 gear . . . eller måske automatgear? De kan få en Amazon fra kr. 27.971 excl. lev. omk.

- den holder til Dem! Nu er vi ved sagens kerne. Det vigtigste i vort gamle slogan: køb en Amazon. Nyd den i årevis, kilometervis. Volvo er konstrueret og bygget til at holde længe. Af folk, som selv kører på veje som vore, i et svigefuldt klima som vort. Tidløs elegant konstrueret uden modeluner. Af genempavede komponenter. Selv når man skal bytte sin gamle Volvo til en ny Volvo, holder den en god brugtvognspris. Måske sælges den videre med 6 måneders Rigsgaranti. Jovist, god kvalitet tåler at blive brugt!

De får hold på biløkonomien – med en Volvo Amazon. Bygget i Norden for nordiske forhold. Med effektiv rustbeskyttelse – varmgalvanisering af særligt udsatte karrosseridele og fuldstændig undervognsbehandling. Forresten plejer vi at sige, at en Volvo sjældent behøver service . . . men at den får den bedste, når det behøves!

De vil holde af Deres Volvo Amazon. Som også giver Dem enestående komfort – bl. a. i forsæderne. Som er brede, dybe. Som kan indstilles individuelt – også i lænden. De skal sikkert ha' en Volvo – den sikrer Dem. Med to-delt ratstamme, store hjul, som griber godt fat (og som giver plads til store bremses! – skivebremses på forhjulene), fabriksmonterede 3-punkts sikkerhedsseler på begge forsæder. Kig ind til Volvo-forhandleren. Se Amazon programmet. Prøv selv at sidde bag rattet i en Amazon. God tur . . .

VOLVO

Mest købte bilmærke i Norden

Foråret så sagte sig nærmer

Marts causeri

BANEPLANSUDVALGET har vurderet Danmarks fremtidige banepolitik, og hvilke kriterier, der bør lægges til grund for beslutninger vedrørende banenettet. Men udvalget har ikke skitseret nogen egentlig trafikpolitik, idet samspillet mellem de forskellige trafikmidler i store træk overlades til konkurrencen, således at banerne på de områder, hvor det overhovedet kan betale sig at opretholde baner, må indgå i kampen om transporterne på lige fod med biler, fly og skibe. Imidlertid er overhovedet ikke vurderet, hvad det koster samfundet at opretholde et parallelt trafikapparat på skinner, veje, i luften og til vands. Den arbejdsdeling, som må ske, må kræfternes frie spil afgøre. Det er linien i betænkningen. Banerne skal blot moderniseres, men ikke monopoliseres. Hvis ikke det kostede samfundet meget store beløb, ville det være smuk og idealistisk tale. Men det koster at opretholde indbyrdes konkurrerende grene af trafikapparatet, og det koster at opretholde og udbygge anlæg, hvis kapacitet på grund af de øvrige konkurrenter ikke kan udnyttes helt. Det er populært at tale økonomi, især når der er tale om at eliminere underskud, f. eks. statsbanernes. Nu kan det blot påvises, at landevejstransporten for

så vidt angår godstrafikken, ville være lige så urentabel som banerne, hvis den, som disse, skulle svare sine egne udgifter. I 1966—67 er for disse køretøjer betalt ca 350 mill. kr. i motorafgifter, mens halvdelen af vejudgifterne udgjorde omkring 700 mill. kr. Hvis DSB havde samme vilkår var også deres underskud væk.

POSTVÆSENETS brevbærere behandler ikke de blade, de skal omdele med megen omhu — de rent ud sagt ødelægger bladene ved ikke alene at folde dem en gang, men ved at give dem et ekstra tryk langs folden. Der er i de senere år fra de fleste tidsskrifter og ugeblade gjort meget og ofret mange penge på at levere en smuk og tiltalende tryksag i et smukt omslag. Bl. a. kan nævnes DSBs årsberetning for 1967 en absolut smuk tryksag helt igennem på krideret papir. Ikke desto mindre tillader postvæsenet sig at give den en ordentlig trykseksten fold så bladet er fuldstændigt makuleret, idet fol-

den ikke lader sig rette ud igen. Det betyder, at dem, der lader deres blade indbinde, hver gang de åbner bogen må ærgre sig over den famøse fold, der går igen på alle bogens sider. Dette kan postvæsenet ikke være bekendt, og har de i det hele taget lov at ødelægge forsendelserne på den måde? De fleste organisationsblade er siden nytår blevet forsynet med et kunstbilag, der vist nok leveres med støtte fra kulturfonden. Disse kunstbilag er også ødelagt når bladet leveres foldet. — Lad det være sagt, at kritikken ikke gælder de bude, der udelukkende bringer blade omkring. Disse leverer altid bladene i pæn stand.

MILLION- eller milliardtal møder øjet når man åbner morgenavisen, almindelige »små« mennesker som fantasital fra radio og TV. Snart er det ikke om et, men om mange virksomheder, der har bedraget og svindlet for betydelige millionbeløb. Snart er det staten, der ikke kan eksistere, dersom vi ikke alle på forskellige måder bidrager til milliard indsamling til det *Danaidernes Kar* som staten uopholdelig fylder penge i. Dommen for hver enkelt falder senere.

— bro

Restaurant **»På fortovet«**
og baren på Østerport station
anbefales
POUL GUDMANN

Månedens emner ...

Hanstholm-bane

I en tid, hvor man taler om banenedlæggelser, er det en sjældenhed, at en ny banestrækning kommer til drøftelse. På det lange sigt er ingen i tvivl om, at Hanstholm må få sin bane. Interessen i Thy skærpes af den omstændighed, at en Hanstholm-bane vil afstive Thisted-Struer-banen.

Ifølge en skitse, der er kommenteret for byudviklingsudvalget kan tre muligheder komme på tale. Den, der har størst mulighed for gennemførelse går ud på en stikbane fra Hanstholm til Sjørring på Thisted-Struer-banen. En afgrening kan føres ind til Thisted station.

Det ville kræve en kortere skinnedistance at tilslutte Hanstholmbanen til privatbanen Thisted-Fjerritslev, men af hensyn til den komfort, som fremtiden vil kræve af en Hanstholm-bane og dermed større kørselshastigheder, må privatbanestrækningen udbygges og forlænges i så omfattende grad, at det vil være billigere at bygge en ny bane til Sjørring.

Det er uden forbindelse med virkeligheden at tale om banens udgifter i dag. Skal man gå ud fra anlægsprisen, som den må formodes at tage sig ud på den øjeblikkelige baggrund, vil det blive en post omkring 25 mill. kr.

Automatisk kobling fra 1975

Den internationale jernbaneunion, regner med overgang til automatisk kobling af togene fra 1975, hvorfor samtlige europæiske godsvogne, der er bygget og bygges siden nytår 1965, indrettes således, at de senere kan få automatisk kobling installeret.

Den automatiske kobling, der herhjemme kendes fra de nye lyntog, vil nok skrive europæisk jernbanehistorie på et tidspunkt, da dampkraften ved jernbanerne forsvinder mere og mere, men man kan ikke se bort fra, at USA i dette århundrede overhovedet ikke har haft andet system for kobling af jernbanevogne end automatisk centralkobling.

Japans jernbaner gik efter grundige forarbejder i 1925 over til automatisk kobling, mens overgangen fra skruekobling til automatisk kobling i Sovjetunionen foregik gennem årene 1935–58.

Afsporingen i Glostrup

Årsagen til togafsporingen ved Glostrup station natten mellem den 11. og 12. januar er nu opklaret. Toget kørte af sporet som følge af et cirkulært brud i en hjulkran på den forreste motorvogn.

En række undersøgelser blev straks iværksat, og de er altså nu endt med en klarlæggelse af årsagen: brud i hjulkran på forreste motorvogns forreste hjul i venstre side af kørselsretningen. — Bruddet synes at være sket allerede under passage af Brøndbyøster station. Et vidne har nemlig berettet, at der under denne passage kom gnister fra togets venstre forreste side.

Ved indkørslen til Glostrup mødte toget et sporskifte, og her har den løse hjulkransdel kunnet forårsage afsporingen.

Fynshav-Bøjden overfarten

Det betragtes nu som afgjort, at færgerne »Hejmdal« efter endt ombygning indsættes på denne overfart fra den 21. juni.

Spørgsmålet om indsættelse af endnu en bilfærge på ruten har været afhængig af etablering af en færgeliggeplads ved havnen i Bøjden. På grund af personalet ville statsbanerne ikke lade færgerne overnatte på hver sin side af Lille Bælt. Dette problem er nu løst, efter at trafikudvalget for Sønderborg by og amt har besluttet at bygge en liggeplads til »Hejmdal« i Bøjden.

Det er meningen, at færgerne »Hejmdal« om eftermiddagen og aftenen skal sejle i pendulfart sammen med »Fynshav«, så der er afgang fra begge færgehavne hver time.

Behovet for endnu en færge på ruten viste sig sidste sommer, da der næsten dagligt dannede sig lange billkøer i begge færgehavne. Det håber man, ikke vil blive tilfældet i år.

Tønder-Nibøl

Sidste år med sommerkøreplanen blev togtrafikken på strækningen Tønder-Nibøl indstillet for persontrafikens vedkommende og erstattet med tyske busser, men både fra turistforeningerne og Vestkyst-udvalget protesterede man skarpt overfor dette indgreb

i længdebanen, og gang på gang har spørgsmålet været fremme om genoprettelse og en intensivning af banen. Fortsat har banen betydelig godstrafik, men den kunne udvides betydeligt, hvis man ville gennemføre samme trafikforhold som i Padborg.

Ligeledes burde man gennemføre flere hurtige tog mellem Esbjerg og Hamborg, som man har gjort det i de sidste ti år i turisttiden, både af hensyn til turister, trafikbehovet i det hele og af erhvervshensyn.

Svanemøllebroen

Den gamle bro med de flotte røde murstenspiller, der stammer fra broens bygning i 1906–08, er nu helt fjernet, og de omkringboende har fået fred for de natlige sprængninger af de gamle bropiller. Den nye bro vil være færdigstøbt i begyndelsen af maj. Den får 6 kørebaner mod den gamle bro 4 kørebaner. Det er meningen at forcere de resterende arbejder med broens færdiggørelse så meget, at den kan stå fuldt færdig engang i eftersommeren.

Den nye S-station, der skal bygges på den østre side af broen, er der som med så meget andet ingen penge til foreløbig. Pengene dertil skal formentlig tages fra bevillingen til Hareskovbanens indføring til Hovedbanegården, så der vil gå mange år før det sker.

Nye lastbiltakster

I øjeblikket, hvor så mange lastbilmænd har forladt de private overfarter til fordel for DSB, har man besluttet at indføre nye takster for lastbiler fra 1. juli. Hidtil har det været normen, at bilerne og deres last bliver takstseret hver for sig. Fremtidig bliver det sådan, at bilen og dens last vejes under et. Vægten viser totalvægten, og udsteder en billet — med en vis grundrabat — i overensstemmelse med vægten. Der vil tillige stadig blive ydet kvantumrabat til vognmænd med betydelige lastbiloverførsler.

Halskov-Knudshoved

Den nye Østersøfærge »Danmark« vil også få betydning for Halsskov-Knudshovedoverfarten, hvorfra man i flere år har måttet udlåne dobbeltdækkeren »Knudshoved« til Rødby-Fehmern overfarten. Leveringen af færgerne »Danmark« bliver lidt forsinket, så den ikke kan indsættes før efter sommerkøreplanens ikrafttræden. Når »Knudshoved« kommer tilbage vil man på Halsskov-

Månedens foto

Knudshoved overfarten have en tredækker og tre dobbeltdækkere til disposition. I dagtimerne mellem kl. 6.30 til 10.45 vil der fra hver side blive en afgang hvert 35. og 40. minut, således at der for første gang bliver pendul-sejlads i hele den store trafikperiode. Denne øgede frekvens opretholdes desuden på de travle fredag aftener, mens man kan dæmpe trafikaktiviteten lidt om søndagen.

Beredskab på 24 mill. liter råolie

DSBs beredskabslager i Fredericia, der skal kunne rumme ca. 24 mill. liter råolie, er i fuld gang med at blive udbygget bag maskindepotet.

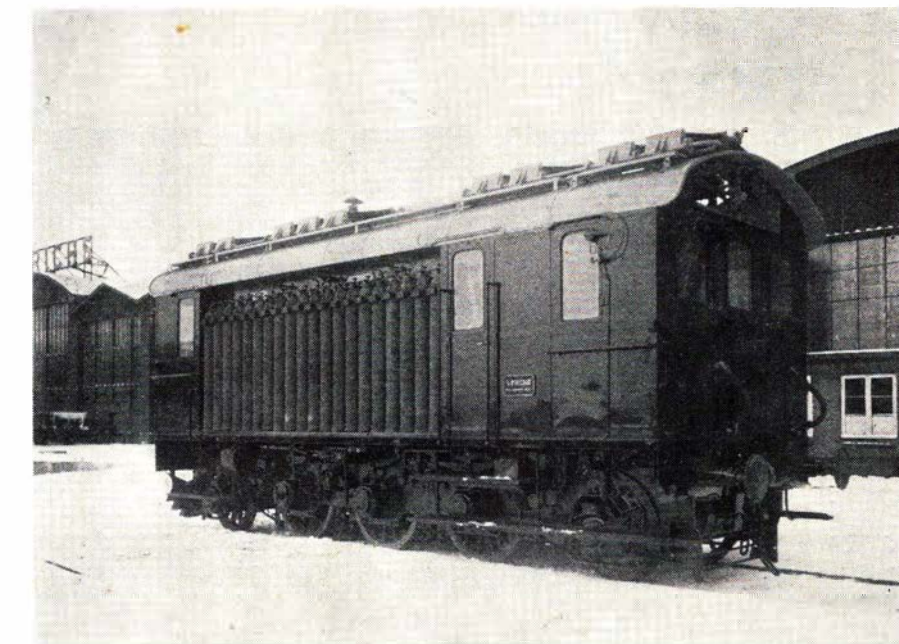
Beredskabslageret, der kommer til at bestå af to store tanke, vil til sin tid, når arbejdet er fuldført, kunne levere brændstof til ca. to års forbrug i Fredericia.

Det store beredskabslager skal ikke kun bruges i krigstilfælde eller andre katastrofesituationer, hvor olieimporten til Danmark svigter, men også i den daglige drift, vil beredskabslageret blive anvendt.

Normalt har DSB i Fredericia fået den nuværende beholdning af råolie, der består af 3 mill. liter råolie pr. måned, transporteret i tankbiler. Når beredskabslageret er færdigopført, vil den fremtidige transport af olien ske pr. skib til Fredericia.

Modernisering af Kbhvn. H

I Jernbane-Bladet for marts 1959 skrives om en udvalgsbetænkning til modernisering af lokaliteterne på København H. Det hele var dengang beregnet at ville koste i alt 4 mill. kr. Det er ikke meget af det foreslåede, der er udført indtil nu. Jernbanerestaurantens køkken er flyttet fra kælderregionerne og op i tagetagen, nyt marketenderi og et par butikker er det hele. I år er det meningen, at der skal begyndes på det centrale i moderniseringen, at

Ålborg-Hadsundbanens ML 3202 i »krigsudstyr«

Et af anden verdenskrigs nye og afgørende våben var det russiske »Stalinorgel«. Dette skal ikke omtales her, men derimod Ålborg Privatbaners dieselloko, der ved første øjekast kan se meget frygtindgydende ud, men det er AHBs lokomotiv M1 3202, der under samme

krig fik påmonteret naturgasbeholdere, da det var slut med dieselolien. Der var kun gasbeholdere på den ene side, hvor de var overdækkede. En påfyldning — siges der — kunne kun strække til ca. 20 km's kørsel.

frigøre kioskerne i hallens midterparti, så der bliver fri passage mellem ankomst- og afgangssiderne. Rejsegodskspeditionen flyttes hen til til Bernstorffsgade siden, hvorved der gives plads for flere enkeltliggende butikker, samt bekvemme venteforhold for de rejsende. Denne del af arbejdet ventes at ville koste 10—15 mill. kr.

Billetkontrollen forsvinder

Med sommerkøreplanens ikrafttræden den 26. maj inddrages billetkon-

trollen på samtlige S-bane stationer. Kontrollen skal derefter foretages med stikprøver i togene under selve rejsen. Ved denne reform ventes det, at der spares 234 mand pr. døgn, hvilket skulle give en årlig besparelse på 7 mill. kr.

Der må dog regnes med udgiften til ansættelse af flere togrevisorer til billetkontrol i togene. Bøden for ikke at være i besiddelse af gyldig billet eller kort ventes at blive ca. 100 kr. I Hamburg, hvor der heller ikke er stationskontrol på U-banen, er bøden 50 DM.

To oaser på Københavns Hovedbanegård

Hovedbanegårdens
Restaurant

KØBENHAVN

TLF. 14 12 32

F. L. Viltoft

Nyt fra hele verden

Journaler
Kulturfilm
Musikfilm
Farcer
Tegnefilm

— vi har cinemascope

11 35 40

Ferie- og udflugtssteder

Alderslyst Kro

Borgergade 111 - Silkeborg
Telefon (06) 82 01 59
— et 1. kl. madsted . . .
Dansant fredag og lørdag
Selskaber indtil 150 kuverter

ELLIDSHØJ KRO

v. Kamma Nielsen
— stedet, hvor man spiser godt
Frisklavet kaffe med hjemmebagt
Middag og smørrebrød ud af huset
Telefon (119311) 140

Tag ud på . . .

TRE SMÅ KINESERE

Kaj Munksvej 1 - Århus - Tlf. 14 35 91
orientalsk, fransk og jydsk spiserestaurant
Selskaber modtages.
Inger og Vagn Dahlstrøm

Lad udflugten gå til . . .

Restaurant »Skovbakken«

Odder - Telefon (06) 54 06 18
Et 1. kl. madsted . . .
Vi dækker op indtil 200 couv.
Elly og Erling Jensen

Nyd den smukke udsigt over
Molslandet og Viglen fra

HOTEL SKANSEN

Mens De slapper af, gør vi alt i vort
køkken for at tilfredsstille Deres
kulinariske ønsker
Tlf. (06) 34 10 10 - Ebeltoft

Vi mødes på

CAFE »HJØRNET«

Tønnesgade 6 - Vejle - Tlf. 2388
Små varme retter - lækkert smørrebrød
til moderate priser

Vi bor og spiser på

HOTEL FREDERICIA

v/ Anna Andersen
Oldenborggade 8 - Fredericia
Nymonterede værelser - Et 1. kl.
madsted - Tlf. (059) 2 00 90

Spis på

MUNDELSTRUP KRO

Tlf. 19 01 11 nr. 43
En kulinarisk oplevelse
Selskaber modtages indt. 250 couverter
(ny vært Bent Sørensen)

Brevkassen

»Saltkarret«

er det populære navn for Hovedbanegårdens postsorteringsrum (budstuen), den faktiske relativt store central for tjenstpost, der herfra sorteres og distribueres til alle landets tjenestesteder og til banegårdens kontorer og ekspeditioner. — Navnet har imidlertid smittet af på de lokale brevkurve, der altså blot er et første led i en stor proces.

Nu spørges der, hvorfra dette påfaldende navn stammer, og man må da tilbage til den forrige banegård (altså Københavns anden), hvorfra det er flyttet med, og dets historiske opkomst menes at være følgende:

På afgangssiden mellem station I (Kh I) og station II (Nordbanegården) lå nogle lave bygninger, hvori der også fandtes et meget lille lokale, hvor der oprindeligt kun stod et kar (oversavet tønde) med et tilsvarende stort trælåg. Dette var fyldt med groft køkenskensalt, dengang et meget brugt og uundværligt krydderi, og herfra kunne de forskellige borgerstuer forsyne sig.

Da imidlertid forholdene udviklede sig derhen, at korrespondansen ved banerne efterhånden blev så stor, at man ikke kunne aflevere sin tjenstpost ved pakvognen, måtte man rationalisere ved at etablere reoler med rum til alle strækninger, som let kunne tømmes af togpersonalet inden afgang, og det blev netop væggene omkring det store saltkar, der blev udvalgt til dette brug. (Den ankomne tjenstpost blev afleveret på inspektionskontoret og distribueret af rejsegodsekspeditionen).

E. K.

Samlemapper

En læser i Århus spurgte for lang tid siden om samlemapper til Jernbane-Bladet. Vi fik dengang tilbud på levering af samlemapper, og tog en halv snes stykker hjem. De blev alle solgt, men muligvis har de været for dyre, for siden har der ikke været spurgt efter dem. Indbinding er også blevet dyrt. Vi har denne gang betalt 25 kr. for indbinding af 1967 årgangen.

Østtysk censur

Efter DJKs udflugt på smalsporbane fra Rostock for et par år siden, var der

en af de østtyske deltagere, der bad om at få sendt Jernbane-Bladet til sin adresse i Østberlin. Det har han også fået, men vi har nu modtaget februar nummer retur gennem postvæsenet med en følgeskrivelse fra DEN TYSKE FOLKEREPUBLIKS toldvæsen, at bladet ikke kan indføres uden særlig tilladelse. — Leve friheden!

Sagt og skrevet

S-banen til Amager

S-bane til Amager bør formentlig udskydes til år 2000. De 3–400 mill. kr., der i givet fald må investeres i anlæg af disse baner, giver så ringe en nyttevirkning, at S-baner på Amager må tildeles en meget lav prioritet. Tænk, hvis man i Folketinget kunne erkende, at der for de samme 3–400 mill. kr. kunne anskaffes dobbelt så mange busser, som København har i dag, og at man derved kunne opnå en ti gange større nyttevirkning end ved at investere i en ny S-bane.

Civiling. Jørgen Vedel.

Trafikminister-skiftet

— Jeg regner med, at min uddannelse som politiker vil betyde mest. Det vil være forkert at tro, at fordi en tekniker placeres i ministerstolen, skulle han stille sig op på en særlig måde over for de sagkyndige. Ministeren har til rådighed sagkyndighed, som kan og skal levere de oplysninger, på basis af hvilke ministeren skal tage stilling i den enkelte sag. Jeg agter så sandelig ikke at give mig til at spille supersagkyndig.

I øvrigt er den slags skifter ikke vanskelige. Man kan være advokat for mange forskellige interesser her i verden, men hvis man ikke går ind for noget, som man ikke synes er rigtigt, så er det egentlig ikke så svært.

Ove Guldborg.

Ålborg—Hjørring på 70 minutter

Det byder Danske Statsbaner sit publikum i 1968:

Transport fra Ålborg til Hjørring — en sporlængde, som DSB opgiver til 48,3 km — på 70 minutter, svarende til en gennemsnitshastighed på 41 km — eller nøjagtig 41 km og 340 m — i timen!

Det må da vist være en vittighed, at toget, hvis officielle betegnelse er persontog, er omtalt i DSBs egen publikation med titlen »Hurtige rejsemuligheder med tog til og fra Ålborg«.

Ny Tid.

Erindres det...

For 50 år siden ... marts 1918

1. verdenskrigs 4. år

Fra marts ophørte petroleumssudelingen og telefontaksterne blev forhøjet med 50 pct.

Den »spanske syge«

Medens man således i nødens år var bekymret over den herskende varemangel og de store prisstigninger, blev alle disse bekymringer med et slag fortrængt af den frygtelige kendsgerning, at den spanske syge i begyndelsen af juli drog hærgende over landet og spredte død, rædsel og sorg overalt. I København blev der i oktober påbudt lukning af alle skoler, teatre, varieteer, biografteater, danselokaler, sportsopvisninger og møder. Kirkegudstjenesterne indskrænkedes til en halv time. Kun restauranterne forblev åbne, men de havde ringe søgning, idet folk holdt sig borte af frygt for smitte. På én eneste dag i november foregik der i København 100 begravelser.

Et svensk firma skal efter kontrakt levere smørelie til DSB. — Olien skal udvindes af træbjævre og skifer.

Stor debat i Landstinget om en fast broforbindelse over Storstrømmen. — Forinden debatten var der ført forhandlinger i den anledning med firmaet Christiani og Nielsen.

Landstingets udvalg angående en jernbane fra Thisted til Nykøbing Mors over Vildsund og Tøving med fast bro over Vildsund henstiller, at banen byg-

ges snarest, hvilket Mors må have krav på.

Den 28. blev et togsammenstød afværget på en enstående måde.

På strækningen mellem Skive og Højslev var to tog ved en fejltagelse afsendt imod hinanden på samme spor, og en ulykke syntes at være uundgåelig.

På Skive st. bemærkede man fejltagelsen og sendte øjeblikkelig stationens rangermaskine efter persontoget. Det lykkedes for rangermaskinens lokofører at indhente persontoget. En ledsagende portør sprang fra rangermaskinen over på persontogets bageste vogn, hvor han fik udløst nødbremsen, og toget standsede. Samtidigt havde man fra Højslev st. foranlediget, at en ledvogterske fik toget fra Højslev standset.

For 25 år siden ... marts 1943

En ny personvogn med dobbeltdøre, der muliggør ud- og indstigning samtidigt, blev i dag forevist pressen. Vognen, der efterfølges af flere, vil blive indsat på Nordbanen. Den er opbygget af materiale fra ældre kasserede personvogne.

Godstysterierne flourer stadig voldsomt på jernbanerne. Det årlige erstatningsbeløb er steget fra ca. 210.000 kr. til noget over 1¼ mill. kr. Der sættes derfor jernbanedetektiver på de større stationer landet over.

Den 15. træder den stærkt nedskårne køreplan i kraft — en masse tog indtages — særlige adgangsbilletter kræves til færgerne over Storebælt og cykler befordres kun lejlighedsvis. Siden krigsudbruddet er trafikken nedskåret med 42 pct.

På Islands Brygge ved Reykjaviksgade væltede d. 15. en F-maskine nr. 463 i et sporskifte, da den med 20 vogne skulle til Amagerbanen.

Ferie- og udflugtssteder

CAFETERIA VEST-BAR

Vesterbrogade 36 - Århus - Tlf. 13 16 37
(vis a vis »Den gamle By«)

God daglig middag - Lækkert smørrebrød samt frisklavet kaffe - Rimelige priser - Ny indehaver.

AFHOLDSHOTELLET

Ester Lindskov Hansen
Brotorvet 2 - Holstebro
Tlf. (074) 2 04 18

Altid et besøg værd -

Juridiske konsulenter

HELGE KNUB

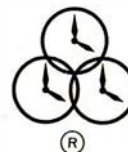
Landsretssagfører
Søndergade 10-12 - Århus C
Tlf. (06) 13 01 00

Aktieselskabet

Dansk Normal-tid

Grundlagt 1898
Vestergade 10 . København K.
Telf. (01) *12 21 50

ELEKTRISKE URE

Banegårdsrestaurationsen
LYNGBY

O. H. Pfeiffer

møbler tæpper

Vejlevej - Horsens - Tlf. 62 33 88 - overfor Torsted Skole

Det store udvalg i kvalitetsmøbler
og tæpper til rimelige priser ...
NB. Rabat til Etatens folk.

Randers

Kør ind til . . .

GULF SERVICE

v/ Niels Kjærsgaard
Strømmen 20 A - Tlf. 42 30 04 - Randers
Benzin - Olieskift - Smøring
Autoudstyr - Quick-vask

HOSPITALSKIOSKEN

v/ M. Zander
Hobrovej 1 A - Randers - Tlf. 42 08 34
Aviser - Uge- og månedsblade
Alt indenfor billigbøger

Vi handler i

MEJERIUDSALGET

v/ Arne Meldgaard
Kristrupvej 8 - Randers - Tlf. 42 27 15
Alt i 1. kl. mejeriprodukter samt
lækkert brød og kager
Bestilling på dessertis modtages

Osteforretningen

v/ Rosa Arenshøj
Vestergade 35 - Randers - Tlf. 42 16 35
Alt i 1. kl.s vellagrede oste
Stort udvalg i hørkram

Salon Grethe

v/ Birthe Henriksen
Energivej 61 - Randers
Alt i moderne hårpleje samt
sidste nye frisurer - Tlf. 42 52 36

Vi handler hos

Møller Jessen

Vestergade 45 - Randers Tlf. 42 08 45
Tobak - vine - spirituosa samt stort
udvalg i chokolade og konfektur

J få linier

Nakskov Sukkerfabriks nedlagte rø-jernbane, vogne, spor og sveller skal realiseres. Den 1. marts begynder man at fjerne banens 55 km skinner.

Fra sommerkøreplanens ikrafttræden indsættes et nyt lyntog »Fynboen« mellem Fredericia og København. Afgang fra Fredericia ved 6-tiden og København ankomst 9.45. Lyntoget returnerer fra København kl. 14.35.

Grundet på den store nedgang i antallet af privatbanepersonale, vil privatbanernes jernbaneskole, der siden 1963 har været holdt hvert år i januar og februar i Maribo, nu kun blive holdt hvert andet år.

Færgen »Kong Frederik den IX« er vendt tilbage friskmalet og moderniseret efter det årlige eftersyn. Til brug for lastbilchauffører er der på færgens fordek indrettet to badeværelser, hvor der tidligere var to sideindgange på færgen.

Arbejdet på den nye store godsbanegård langs Kalvebod Brygge skrider godt frem. Arbejdet ventes først afsluttet i 1970, men bygningen vil blive taget i brug etapevis, første del om godt et års tid.

Lastbiltrafikken over Storebælt er siden vognmændenes boykot af de private færgeruter steget med 25 pct.

DSB er stadig ejer af stationsbygningen i Fåborg, hvor banegårdsrestaurationsen er forpagtet ud til restauratør

Leo Jensen. Byens sundhedskommission har været nød til at sætte en tidsfrist for DSB om inden 1. maj at foretage forskellige ændringer i køkkenforholdene, således at disse opfylder lovens krav.

»Nordjyden«s motorvogn, der blev stærkt beskadiget ved uheldet i Odense, kan ikke ventes færdigrepareret før om 3-4 måneder.

Den 28. februar flyttede man fra den gamle Vangede station ind på den nye S-station, hvilket bl. a. har den store fordel, at stationens mange rejsende er fri for at skulle over vejen for at komme til stationen. På den nye station er der foruden kiosk tillige frisør- og blomsterforretning.

Når S-togs linien Holte-Hillerød åbnes den 26. maj, vil der være 1 kl. vogne i disse tog. Når det vides, at kun 1,2 pct. af samtlige rejser foretages på 1. kl. må det siges at være en kostbar og unødigt foranstaltning at køre med 1. kl. vogne i S-tog.

Fra 1. marts er Lov station ændret til trinbræt. Postekspeditionen er nedlagt fra samme dato og Lov har derefter postadresse 4700 Næstved.

Centraliseringen ved DSB har medført, at personalet ved maskinafdelingen i Nyborg siden 1954 er blevet halveret. Depotet havde dengang 90 lokoførere, 40 fyrbødere og ca. 80 remisearbejdere. I dag er man nede på ca. 60 lokoførere, og ca. 40 remisearbejdere.

- også Deres flamme

BRABRAND

Telefon (06) 26 04 00

Løgstør - Vejen - Odense - Næstved

Gå i

Bondestandens Sparekasse

- også når det gælder lønkonto

En konto i Bondestandens Sparekasse kan benyttes ved alle Sparekassens 125 kontorer, på Sjælland.

Nedlagte stationer

R G G J Gerrild station 1911-1956

Gerrild station på RGGJ Opr., åbnedes den 15.12.1911 strækningen Ryomgård-Gerrild, senere tilkom Grenå-Gerrild den 27.6.1917.

Hele banelegemeut forsvandt den 30. 6.1956.

Fra Ryomgård til Gerrild var der 30,8 km, og fra Gerrild til Grenå Vestbane-gård 12,4 km.

Fotografen står i forbindelsessporet fra drejeskiven (og remisen syd for denne) til spor 2.

Spor 2.s deling i dels et spor ind i spor 1, dels et ligeud-spor og endelig — til venstre— et spor 3 ses.

Varehuset ses ikke, idet såvel dette som værksted ligger til højre for spor 1 og altså syd for hovedbygningen.

Læssespor ligger efter hovedbygningen og til højre for spor 1. Sidespor til Gerrild strand går fra på fri bane nord for Gerrild.

Hold dig i form

Godt at være i form

De skal begynde med et træningsprogram, som svarer til Deres alder og sundhedstilstand. Begynd forsigtigt og forøg langsomt den daglige dosis motion. Når en, der er i dårlig form, pludselig kaster sig ud i et anstrengende træningsprogram og bare maser

på, kan det ske, at han bliver stiv og øm og taber modet. Medmindre han er særlig ivrig, risikerer han for bestandigt at få modvilje over for motion.

Det er en kendsgerning, at en alt for anstrengende belastning for en, der er i dårlig form, kan virke skadelig, særlig hvis han har en svag ryg og ikke er helt ung. Mådehold er en dyd, og det er nødvendigt at gå gradvis frem. Vær tålmodig, men standhaftig. Hvis De er i tvivl, så spørg Deres læge til råds.

Storebæltsoverfartens Restaurationer
og

Restaurant »Halsskov-Perlen«

Werner Schwartzlose

Færgegården: Telf. Korsør (03) 57 06 19
efter kl. 17: 57 10 35

Halsskov-Perlen: Telf. Korsør (03) 57 10 35

»De Danske Østersøfærger«s

DSB

Restaurationer

GEDSER

RØDBY FÆRGE

DSB Restauration »Færgetroen«,
Rødby Færge

København

spis

PAASKEBRØD

til pølser, bøf og hot-dogs

* 70 25 40

AMAGER BILEN

Ring til

*50 12 60

— og bliv tilfreds

Fa. Karl A. Hansen

ingeniør - Muremestre

Entreprenører - Aut. kloakmestre
Bjergstedvej 10 - Kbhvn. Brh.

Tlf. 60 11 55

Næstved

Er De i byen - så husk

PAGH'S CAFETERIA

Ringstedgade 5-7 - Næstved

Tlf. 72 55 76

Kolding

Lokomotiv Klub's

Damptogsudflugt på TKVJ

Søndag den 24. marts

Se programmet på side 89

I anledning af . . .

Direktør S. H. Nielsen, H-NHJ,

Den 14. februar fyldte direktøren 70 år, og i en fødselsdagssamtale med Aarhus Stiftstidende hedder det bl. a.:

Med en beskeden økonomisk erkendtlighed tiltrådte jeg som privatelev hos stationsforstanderen i Humble på Langelandsbanen. I lønnen var inkluderet, at jeg hver dag skulle sørge for, at der blev kogt kartofler til familiens middag.

Aldrig drømte jeg om, at jeg med denne lidt uofficielle indtræden i jernbanevæsenet skulle komme til at skrive historie — skulle erhverve en ballast på et specielt område, der senere ville få overordentlig stor betydning i mit fremtidige virke. Jeg blev én af de første »rutebilmænd« i Danmark — måske den første.

Situationen i 1914, da jeg gik ud af skolen, var forholdene fortvivlet for en ung mand. Der var næsten intet at gøre for en ung mand.

Så åbnede der sig to muligheder inden for jernbanevæsenet, som min far af en eller anden grund havde forset sig på, som noget særdeles attraktivt. Det har nok haft noget at gøre med pensionen. Jeg kunne komme til Harboøre eller til Langeland. Jeg valgte det sidste, da der jo ikke var så langt fra Vordingborg. Efter at have vist mine færdigheder i Humble, blev jeg forflyttet til Rudkøbing. Det kom her på tale at oprette rutebilforbindelse fra Rudkøbing til Lohals — den første forbindelse med omnibus i landet. »Det må De tage Dem af Nielsen«, sagde daværende direktør Bülow, Langelandsbanen. Jeg blev sendt ud på landet, og i den kommende tid fik jeg travlt med at oprette rutebilholdepladser og lægge køreplan. Det var en ny og spændende opgave.

Det stod dog klart for mig, at jeg ikke ville henleve resten af mit liv på den meget isolerede ø. Jeg kikkede lidt i statistikken over privatbaner i landet og fandt, at Hads-Ning Herreders Jern-

bane i trafikmæssig og økonomisk henseende var én af de bedste. Jeg søgte og kom 1. september til hovedkontoret i Odder. Bortset fra en enkelt fransk visit som tjenestegørende på et par af landstationerne har hele mit næsten 50-årige virke ved denne bane ligget i administrationen.

Direktør 1936

Det har naturligvis haft overordentlig stor betydning for mig og været stærkt medvirkende til min karriere. Det var således med stor spænding, jeg i 1936, da direktørposten eller driftsbestyrerstilling, som det hed dengang, blev ledig, ventede på afgørelse fra et bestyrelsesmøde på Centralhotellet. Lettelsen var overvældende, da jeg hørte den daværende formand, landsretssagfører Anders Normand, der for et øjeblik sammen med et andet bestyrelsesmedlem havde forladt mødet, sige: »Skal vi ikke ta' Nielsen — vi ved, hvad vi har, men ikke hvad vi får«.

Det var naturligvis en ønskedrøm, der gik i opfyldelse, men hvad jeg ikke havde drømt om var, at det skulle blive så hårdt et job. Udviklingen har jo været kolossal og med den fulgte problemerne, men heldigvis har jeg altid i min bestyrelse, i privatbanetilsynet og i ministeriet mødt fornuftige og forstående folk. Overtagelsen af rutebilforbindelserne Gylling-Odder-Århus og Odder-Norsminde-Århus skete i 1934, altså før jeg blev direktør, men i kraft af mine erfaringer fra Langeland, blev jeg sat på denne opgave. Et spørgsmål, man ofte hører er, hvorfor tog og rutebiler løber på samme tid? Svaret er ganske enkelt — naturligvis fordi folk skal af sted på samme tid, hvad enten de bor ved bane eller landevej.

Inden for den seneste tid er det naturligvis Horsens-Odder Jernbanes nedlæggelse, der har sat sit præg på driften. Det gælder ikke mindst, hvad godsbefordringen angår. Vor indtægts-

forøgelse på dette område, fordi virksomheder i stor udstrækning nu lader godset gå over Århus, andrager 300.000 kr. Det kan naturligvis ikke redde os. Vor bane vil fortsat give underskud. Alle privatbaner giver underskud — også statsbanerne. Det er naturligt, når vi ikke må sætte priserne op. Selv om vi måtte, ville det heller ikke være nogen løsning, for der er grænser for, hvad det rejsende publikum kan yde.

Vi skal derfor heller ikke vente nogen ændring på dette punkt, når lynetterne kommer. Det, der ligger os stærkt på sinde er, at folk kan komme frem og tilbage på de mest passende tider.

Der kommer mange ændringer med den nye køreplan 26. maj, så mange, at vi ikke vil nævne disse, men derimod afgangstiderne for samtlige forbindelser. Selv om vi venter en betydelig udvikling med disse nye tog, så må vi stadig huske på, at banen mellem Odder og Århus er eetsporet. Når vi taler om baneunderskud, må det erindres, at sådan har det ikke altid været. I mange år udbetalte vi et pænt udbytte. Aktionærerne har således fået ialt 133 pct. af deres indbetalte aktiekapital.

Rutebilerne

Hvad der har optaget os en del er de nylig afsluttede forhandlinger om købet af halvdelen af stationsarealet, stationsbygningen med videre i Odder. Der var i begyndelsen tale om millionkrav. Vi forhastede os ikke. Hvorfor skulle vi gøre det. Der var ingen fare for, at andre skulle komme os i forkøbet. Prisen blev, som det vides, 275.000 kr. indbetalt over et passende åremål. Det fandt vi var en fornuftig ordning. Overtagelsen af fragtkørselen mellem Odder og Horsens er en god forretning. Vi har ingen koncession, men det går udmærket alligevel. Vanskeligere går det måske med at få rutebilforbindelserne mellem de to byer. Statsbanerne blander sig, og det er på tale, at vi skal

- også Deres plads står åben i

JERNBANE-HJEMMEVÆRNET

Alle oplysninger hos HJEMMEVÆRNET - Sorgenfri Slot - Lyngby - 87 59 81

være fælles. Det er nok en uheldig ordning for, som det ikke er ubekendt, ligger statsbanernes chaufførløn ikke så lidt over, hvad vi kan yde. Men lad os nu se. Jeg tror, vi får koncessionen.

Direktørjobbet

Er et direktørjob ved privatbanerne så byrdefuldt, som De giver udtryk for?

— Ja, det er ingen overdrivelse, at det er et hårdt job, og jeg har da også altid

sagt til mine medhjælpere, at de ikke skal ønske sig et sådant. Hvad der har hjulpet mig meget er, at jeg er opflasket i administrationen. Det har givet mig mange betingelser for at komme lettere igennem. Men det skal alligevel blive dejligt at være fri for en direktørs byrder, når jeg 1. juni træder tilbage. Hvad jeg vil bestille? Jeg har så mange interesser og kender så mange dejlige mennesker, at der ikke bliver noget problem.

Gennem 35 år har direktør S. H. Nielsen været formand for Turistforeningen for Odder og Omegn og ikke mindst i de år, hvor de glørværdige Odder-dage blev holdt, var han primus motor i det omfattende arbejde. På kommende generalforsamling nedlægger han sit formandshverv, men han forbliver i bestyrelsen, da han ikke er på valg.

Farvel til Kjellerup-banen

23. juli 1912 — 31. marts 1968

Farvel til 35 km bane

35 her og 35 der, alt i alt er svindet stort. Ret upåagtet har egentlig de røde skinnebussers pilet frem og tilbage mellem Silkeborg og Rødkærsbro resp. Viborg. Både en snoet oplandsbane og en byforbindelsebane fandt man her, men altså trods næsten dobbelt formål ikke formål nok til at holde livet.

Naturskønhed, så tænker man gerne på og taler om HBS, men realiteterne er også disse, at der er flere stræk af SKRJ, der naturmæssigt har noget at byde på.

Historie

Som anført i overskriften, var der tale om åbning i 2 tempi, og af den grund var det meste banearbejde, de mest banebrydende tanker, lagt forud for RKj Bs anlæg.

Den om man så må sige længste plan var Hobro-Rødkærsbro-Silkeborg, og der var i begyndelsen af 1920'erne planlægning i så henseende i gang. Bl. a. tegninger til udvidelse af Rødkærsbro station med baneskæring i eller ude af niveau, og krydsningsstation ved skæring af MFVJ.

Dette var altså en ret sen plan. Noget af det første var — morsomt nok — netop en baneplan Rødkærsbro-Silkeborg. Det var omkring 1894, men tidens fylde var da ikke nået, og det afsatte 10-år udløb, uden at det lykkedes at finde de nødvendige midler.

Med en aktiekapital på 691.000 kr. realiseredes så banens nordende, og der blev til denne banelokomotiv anskaffet ikke mindre en 3 loko fra Henschel (byggenummer 10761-63), 1 BT loko med drivhjulsdiameter 1.100 mm.

Indvielsen var festlig, kun Silkeborg byråd stænkede lidt malice i bægeret, idet man fremhævede, at Kjellerup-banens endestation — ville vokse til en stor handelsplads, der i givet fald kunne konkurrere med Silkeborg. Dette blev dog ved indvielsen modificeret gennem et udtalt ønske om, at denne spådom måtte gå i opfyldelse!

De mindre pæne ønsker blev dog hurtigt til positivt arbejde for banens

forlængelse til Silkeborg. Var der andet at gøre?

Loven af 20/3 1918 medtog så en bane fra Kjellerup til Silkeborg, og selv om noget af arbejdet blev udført som nødhjælpsarbejde, så bevirkede bl. a. krigsdyrtid, at sydenden krævede 3.536.000 kr. Sammenslutning fra starten — den 1/8 1924 — idet det »gamle« selskab opløstes og erstattedes af et nyt — SKRJ.

Århus

Vi anbefaler...

A. C. Radio- og TV-service

Chr. Wærumsgade 22 - Århus
Tlf. 12 67 70

1. kl. reparationer udføres med
fagmæssig garanti

Servicenter

v/ „la Tour“ - Randersvej 139 - Århus
Telefon 16 31 01

Benzin - Olieskift - Vask - Smøring
samt stort udvalg i autoudstyr

K F U M Cafeteria

Klostergade 37 - Århus - Tlf. 12 14 16
Selvbetjening - veltillavet mad
Dagens middag og lækker smørrebrød
til rimelige priser
Benyt vore selskabslokaler

ARNE VÆDELE MADSEN

Tandlæge

Sct. Clemens Torv 6 - Århus
(Andelsbankens bygning)

Konsultation efter aftale. Tlf. 13 21 21

Snit-mode og kvalitet - så

SALON INGE STEEN

Ryegsgade 28 - Århus - Tlf. 12 68 60
Speciale: Hårtoppe samt klipning

Vi kører til...

GEHRT's AUTOSERVICE

Christiansgade 32 - Århus - Tlf. 12 98 07

1. kl.s reparationer udføres
Alle vogn typer - pr. time kr. 20,-
Spec. Renault

Vi handler med fordel hos...

ARNE RASMUSSEN

Jens Juul's Eftf.

Vestergårdsgade 12 - Århus
Tlf. 12 84 40

Alt i 1. kl. kolonial - konserves - vine -
spirituosa samt tobaksvarer

KEMO-RENS

v/ L. Christensen

Tordenskjoldsgade 26 Århus
1 kg tøj kr. 5,50 - 4 kg tøj kr. 20,-
Strålende rent og hurtigt - Tlf. 16 56 03

Vi anbefaler...

SCT. PAULS PENSIONAT

v/ P. Kuntz

Sct. Pauls Plads 2 - Århus - Tlf. 13 30 79

1. kl. pension - separate borde

„Mad ud af huset“ -

2 retter varm mad kr. 4,75

Vi handler i...

SLAGTERFORRETNINGEN

v/ Søren Bøtkjær

Bissensgade 1 - Århus - Tlf. 12 80 20

1. kl. kød, flæsk og hjemmelavet pålæg

Prøv vor fine medister

Gør Deres indkøb i

Samsøgades

Frugt- og Koloniallager

Samsøgade 77 - Århus - Tlf. 13 53 51

Stort udvalg i kolonial - konserves -

vine - spirituosa samt

alt i årstidens frugt og grønt

Tal først med...

Arbejder Spare- og Lånekassen for Aarhus og Omegn

7 kontorer i Århus-området

Frederiksbjerg Ure og Optik

v/ O. Kjærsgaard

Frederiks Allé 110 - Århus - Tlf. 12 38 65

Førende indenfor ure og optik

Aut. Certina-forhandler

Vi mødes i

E-B-M

og BUKSEKÆLDEREN

Østergade 1 - Århus - Tlf. 12 17 77

Vi handler i...

» EKKO «

Vin- & Tobaksforretning

v/ M. Christensen og G. Laursen

Tamperdalsvej 1 - Århus - Tlf. 16 44 46

Stort udvalg i tobakker - cigarer - piber

Vine og spirituosa - Ekstrafin kaffe

Vi handler i...

BRØDUDSALGET

Viggo Stuckenbergsvej 31 - Århus

Telefon 16 66 37

Alt indenfor lækker brød og kager

samt stort udvalg i chokolade og

konfekturer - Spec.: Gaveæsker

MEJERIUDSALGET

v/ Ejner Olsen

Sølystgade 8 - Århus - Tlf. 12 73 23
1. kl. mejeriprodukter, brød og kager
samt øl og sodavand

De kender den på duften!

BAGNER'S KAFFE

Banegårdspladsen - Århus

Tlf. 12 00 60

» FAVORITEN «

Nørregade 37 - Århus - Tlf. 12 74 25

God daglig madpakke samt lækker
smørrebrød

Selskabssmørrebrød lev. på bestilling

Husk automaten om aftenen

Stedet for moderne hårpleje...

SALON » RITA «

v/ Lisa Poulsen

Odensegade 37 - Århus - Tlf. 12 86 04

Alt indenfor sidste nye frisurer

Skal De i byen og handle -
så lad vognen smøre imens hos

BP SERVICE

& PARKERINGSANLÆG

Nørreport 22 - Århus - Tlf. 12 36 12

Benzin - Olieskift - Vask - Smøring
samt alt i autoudstyr...

KAISER HOBBY

Klintegården - Skovvejen 46 - Århus

Telefon 12 00 34

Stort udvalg i Märklin - Fleischmann
samt tilbehør

Specialiteter: Danske landskaber

Lev. til DSB modelbaneanlæg

Filatelister - så...

INTER FILA

Marselisborg Allé 1 - Århus

Telefon 13 01 41

Stort udv. i Skandinavien og Tyskland

- føres med stor katalograbat -

Vi er eksperter i at skaffe samlinger og
sjældenheder fra alverdens lande

Lad rense hos...

POLY-RENS

Ålborggade 26 - Århus - Tlf. 12 41 75

Det moderne renseri

Husk vor strømpebar:

5 par nylonstrømper kr. 10,-

3 par crepestrømper kr. 10,-

Køreplan

Meget groft taget så denne således ud, idet der som starttidspunkt er valgt 1918. Startåret er fulgt op af de følgende 10-år, og det er overalt sommerkøreplanen, der ligger til grund.

Altså 1918: 3 togpar R-K-R i tiden 7.55–21.42. Køretid ca. 25 min.

1928: Nu er hele strækningen med 5 togpar, 6.54–22.26. Hurtigste forbindelse 70 min.

1938: Stadig 5 togpar, stadig 70 min. i tiden 6.55–21.53.

1948: 7 togpar plus et enkelt på den nordlige ende. 6.30–22.42, hurtigst ca. 55 min.

1958: 6/7 togpar i tiden 5.55–23.37. Hurtigste 45 a 50 min.

Selv om det kun er en 10-års oversigt, så ses det tydeligt, at skinebusserne bevirkede en hurtigere toggang. Og en hyppigere også.

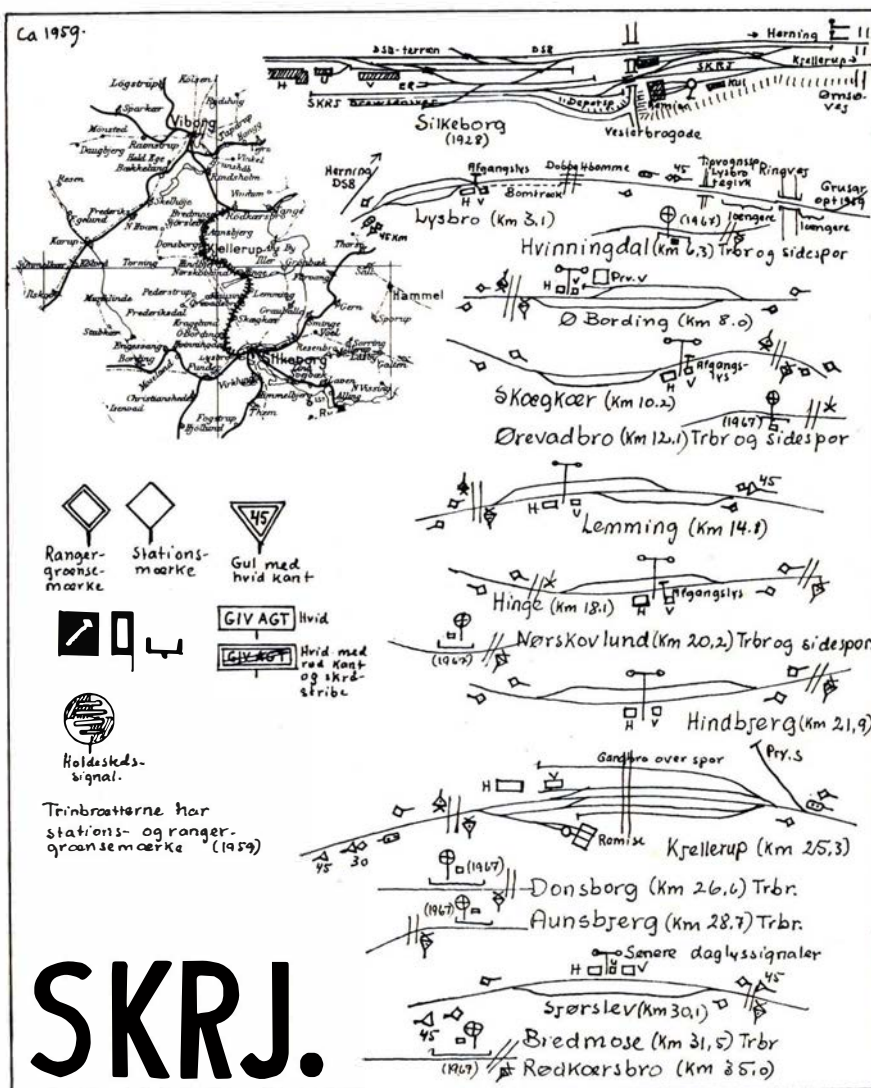
Der er – som vi senere skal høre – kørt mange tog km siden det første tog den 18/1 1912 kørte fra Rødkærsbro til Kjellerup. Loko og 1 vogn med koncessionshaverne og banens anlægsingeniør. Om loko også dette, at der udover de første (nr. 1–3) – i 1924 tilkom nr. 4, en 1 C-maskine.

Nr. 1 solgtes i 1927 (efter en tid på KS) til MFVJ, de 3 øvrige loko var disponible til 1950, da de var gjort arbejdsløse af skinebussparken (3 SM plus 2 SP).

Nr. 4 blev dog bevaret som reserve, men måtte efter uheld i 1954 hugges op. I stedet indtrådte i reserven VNTJ nr. 8.

Statistik

Kun efterfølgende kortfattede angivelser skal De trættes med:

Stræknings- og stationsplaner

Afdelinger overalt i landet, der udarbejder tilbud uden forbindelse.

DSB benytter DET DANSKE RENGØRINGS SELSKAB A/S overalt i landet til rengøring og vedligeholdelse af vaggoner, stationer, administrative områder m. m.

DET DANSKE RENGØRINGS SELSKAB A/S

„SVANEGÅRDEN“

Hovedkontor: Kollegievej 6 Charlottenlund

GLIMT FRA HORSENS PRIVATBANER

1

2

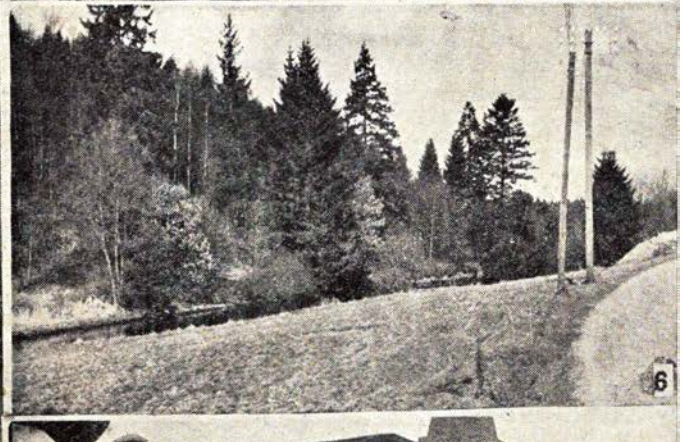
3

4

5

6

7

8

1) Afgang fra Vrads   2) Brædstrup station   3) Nr. Snede station   4) Vrads station   5) Parti fra Lystrup
6) Parti fra Vrads   7) Ankomst til Horsens   8) Trafikkontoret på Horsens st.

År	Togkm	Bef. t gods	Rejsende
1915/16	37.867	19.242	58.362
1925/26	129.837	37.067	133.443
1935/36	132.308	11.598	70.144
1945/46	91.111	38.778	152.556
1955/56	210.565	7.047	176.710
1965/66	183.650	5.754	78.040

1 værksted, 4 remiser med i alt 12 pladser, 8 stationer med bolig, 1 bolig i Silkeborg og 6 ubetjente holdepladser lød opgørelsen på i 1954. Samme kilde- trafikkommissionens betænkning - oplyser, at den nordlige banelid havde 22,45 kg skinner, mens sydligste del havde 24,39 kg.

Gennemsnitligt antal rejsende pr. tog udgjorde sommeren 1953 16 og vinteren 1953/54 20.

Rullende materiel

Med udgangspunkt i statsbanernes officielle fortegnelser pr. 1/2 1919 hhv 1/7 1931, og derfor til en vis grad sammenligneligt, gives følgende resumé:

Pr. 1/2 1919

A 1-3 44 pladser, 6 m aksafst	=
D 1 Rsg m. postrum 4,5 m	=
I 31-32 Lukk. gv. 3,66 m 16,3 m ²	=
Q 1-4 Lukk. gv. 3,66 m 16,3 m ²	=
K 41 Åb højs. 3,7 m 16,3 m ²	=
P 11 Åb gv. 4,2 m 18,1 m ²	=
P 21-22 Åb gv. 3,7 m 16,3 m ²	=

Pr. 1/7 1931

C 1-3	
C 4-6 56 pl. 7,22 m aksafst.	
E 3	
D 1-2 Post og rsg. 6,0 m	
I 21-22 12,5 t	
Q 1-4 12,5 t	
Q 11-16 Lukk. gv. 3,66 16,30 12,5	
evt. et af numrene P 31-33?	
P 41	
2 af numrene P 31-33	
P 51-59 lavs. åb. 15 t 18,4 m ²	
M 1 (1926) 58 + 12 pl. 160 hk	
M 2 (1927) 39 + 10 pl. 100 hk	

M 3 (1929) 39 + 12 pl. 125 hk
M 4 (1932) 39 + 12 pl. 125 hk
MP 71 31 + 24 pl. 5,6 m 7,5 t

For at foranstående skal være komplet må også tilføjes endnu en M 1, 1924, 24 pl., opr VNTJ. M 1, derfra til RØHJ (M 5) og så til SKRJ 1942 (udrang. 1956). Den »store« M 1 solgtes 1930 til HLA (M 3).

Banen ejer ikke en »Goliat«, men derimod en »David«. Det er næsten nægelfast, idet bogstaverne er prentet på banens motorloko, alias M 4 fra 1931, udlånt til AHTJ 1955-56, brændt i remise der, men genopstået - genopbygget - som motorloko nr. 4.

En »krisstatus« i juni måned 1944 udviste, at der da af driftsklart materiel eksisterede følgende:

2 damploko,
3 personvogne, ialt 168 pladser og
2 motorvogne, hver 37 + 13 pladser.

Der var i øvrigt på dette tidspunkt udlejet 1 loko samt de 3 personvogne til anden bane.

Ja, der er gået et spand af år, siden Det danske Hedeselskab forud for anlæg af RKB rettede henvendelse til denne bitte banes koncessionshavere med henstilling om, at mulige kakkellovne dimensioneredes efter fyring med tørv.

Via Silkeborg-hovedkontorets udleje i 1964 til brug som Asger Jorn museum, indtil nyt museum blev bygget, til i dag, hvor en DSB-trafikekspedient på låne- og lejebasis er chef i Kjellerup.

Mange, mange gange er der fra Silkeborg station givet »sporvagnen« i SKRJ værkstedet tilladelse til at give signal kør fra indkørselssignalet mod Lysbro, det blev nemlig betjent der fra, indtil et daglyssignal i brugtoges den 24/5 1960. Det manuelle var slut, automatblok Silkeborg-Funder startedes på denne dato.

Det var - det er - har man indtrykket af, en bane i endog meget nær kontakt med den befolkning, hvis tjener den er.

Kolding

WINKEL JENSEN

Østergade 11 - Kolding - Tlf. 2 12 08
Det store udvalg i trikotage

Følg Gulf-strømmen til GULF SERVICE

v. Erik Hansen
Agtrupvej 61 - Kolding - Tlf. 2 84 19
benzin - olie - vask - smøring
Quick-service udføres

Vask når De vil - åben hele døgnet MOSEVEJENS MØNTVASK

Mosevej 75 - Kolding - Tlf. 2 74 27
6 kg med sæbe kr. 4,50
tørret og rullet kr. 2,50
Vi henter og bringer til færdigvask
over hele byen.

Munkegade 2 - Kolding - Tlf. 2 33 85
Det store udvalg i
moderne husholdningsmaskiner

Vi handler i

PÅLÆGSHUSET

Agtrupvej 98 - Kolding - Tlf. 2 13 98
Alt i hjemmel. pålæg og delikatesser
Hver dag varm middagsret kr. 3,-
Selskabssmørrebrød lev. på bestilling

Og man må såmænd gerne stå på gaden foran stationsbygningen i Silkeborg, stå og vente i regnvejrs uden tag over hovedet, for det er en rap køretur, det er en opkvikkende natur-tur, der forestår.

Og fra den 1/4 1968 har jo bogstavelig talt SKRJ hverken tag over hovedet eller bund under fødderne.

18.

Hovedbanegårdens restaurant

Århus C

Rich. Pedersen - Tlf. (061) 2 02 26

DRAGERFORENINGEN

besørger flytningen - sender rejsegods

Dragerforeningen Aarhus Hovedbanegård

Tlf. (06) 12 12 53

Farvel til Bryrup-banen

23. april 1899 – 30. marts 1968

Blandt de meget få private baner, der kunne komme i betragtning, hvis der skulle uddeles en Oscar for naturskønt forløb, findes ubetinget HBS.

Nu er det vanskeligt ene at tage ansvaret for en sådan tildeling, og en uvildig jury er ikke til at samle på stående fod, men lad det stå fast, at med eller uden Oscar, så er HBS en ualmindelig naturskønt forløbende bane.

Er – for det er snart slut. Også denne bane falder som offer for det, man kalder udviklingen.

Ikke mindre end 61 km bane forsvinder her, og når man så undres over, at der kan være så langt mellem de to byer og søger dette bekræftet, ja, så viser vejafstanden sig at være 44 km. Måske en medvirkende årsag til lukningen, for det er vel ikke en forlængelse netop af hensyn til naturskønheden.

Smalsportiden

Smalsporepoken starter den 23/4 1899, hvilken dato strækningen Horsens–Bryrup åbnedes. 38 km bane og med fælles spor Horsens–Lund for så vidt angik Bryrup- og Tørringbanerne.

3 loko, 6 person- og 20 godsvogne var startmateriellet, der allerede de første år viste sig ikke at være talstærke nok og derfor blev suppleret. Banerne havde i Horsens egen smalsporstation beliggende umiddelbart vest for den daværende DSB-station, jf i øvrigt JERNBANE-BLADETS omtale af bane- resp. banegårdsforholdene i Horsens, nr. 7, 1964. Oprindeligt var det meningen, at de to baner – de havde fået tilladelse dertil – skulle have en tredje skinne i havnesporet, men forbindelsen station–havn blev i stedet knyttet via et antal banejede transportører.

Var der da tale om trestrengt spor, så blev der senere tale om firestrengt spor, nemlig ved »bredgørelsen«, ved ombygningen til normalspor. Denne ombygning fandt for begge baners vedkommende sted mod slutningen af 20'erne, og Horsens–Bryrup blev ibrugtaget som »normal« bane den 16/4 1929, mens den nordlige delstrækning først var klar den 10/5 1929.

Helt a la bilkirkegård samledes i Tørring hhv. Bryrup alt det samlede smalspormateriel, to veritable jernbanekirkegårde. Så vidt vides var det kun to dapsloko, der opnåede videre

jernbaneliv, idet de blev solgt til KEJ. Til et kort liv ganske vist – ophugget ved denne banes lukning i 1930.

I forbindelse med normalsporets ibrugtagning fandt samtidig fuld optagelse på Horsens statsbanestation sted, separationen endte.

Det bør måske også her noteres, at allerede Horsens–Tørringbanen i Horsens havde fælles ekspedition med DSB og først ved åbningen af Bryrupbanen fik de to smalsporbaner foden under eget tag.

Ved disse to baners anlæg var der en interessant forskel, den nemlig, at staten for så vidt angik Tørringbanen gav tilskud i form af halvdelen af den banes ekspropriationsudgift, men uden at få aktier eller panteret, hvilket igen betød, at banen var rent kommunalt ejet.

Bryrupbanen derimod fik også af staten halvdelen af ekspropriationsudgifterne dækket, men her mod aktier, altså en delvis »statsbane«.

HBJ havde en aktiekapital på kr. 1.020.000, og denne var i 1927–28 vokset til kr. 1.315.000.

Ombygningen

Allerede omkring Bryrupbanens åbning opstod normalsporplanerne, men de tidligste planer var dog smalsporforlængelse, bl. a. en forlængelse over Hjøllund til Kølør.

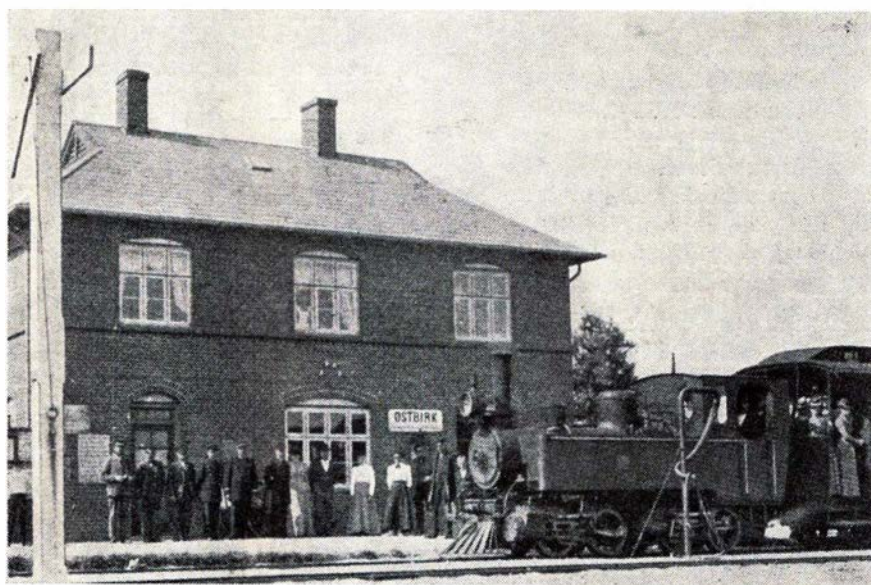
Det var selvsagt Langå–Silkeborgbanens forlængelse. Funder–Bramminge, der især satte fart i normalsporplanerne, og vel også skyld i at disse realiseredes kort efter 1920.

Ekspropriation m. v. var i øvrigt ret kompliceret derved, at der de fleste steder måtte lægges en stribe til i begge sider, og på det herefter tilstrækkeligt brede planum blev anbragt ballast, svære sveller og 4 skinnestrengte. Netop denne konstellation gav datidens presse anledning til at bemærke, at der var stor forskel i skinnedimensioner.

I øvrigt blev overgang smal/normalspor fuldført på den måde, at der efter begge baners sidste aftentog kørte arbejdstog, hele »lysøer«, med deres projektører. Personalet på disse arbejdstog omkoblede så alle sporskifterne i hovedspor, således at de normalsporede morgentog fandt alt klar. Skinnerne nr. 3 og 4 blev senere fjernet og indkørt på normalsporede vogne.

Før blev nævnt pressens interesse, også bør nævnes fagpressens interesse. En interesse, der bl. a. koncentrerede sig om tryklufbsbremse på det nye materiel, en ting som DSB på daværende tidspunkt ikke havde tilført. Hertil person- og godsvogne af et efter datidens forhold moderne tilsnit.

Vel var det dejligt, men det var også dyrt, ca. 13,5 mill. kr. kostede normaliseringen.

Østbirk station ca. 1900

Bryrup-Silkeborg

Efter at bevilling til banens anlæg var givet og indtil banens åbning hengik der 8 år. Årsagerne til denne lange anlægsperiode var den, at bilerne efter første verdenskrigs slutning i 1918 som bekendt allerede den gang påbegyndte konkurrence med banerne, og derfor opstod der en velbegrundet ængstelse for, at de nu påbegyndte baneanlæg skulle blive urentable og bl. a. i Silkeborg byråd drøftede man om at indstille arbejderne.

Dette bevirkede, at arbejderne i lange tider lå helt stille eller kun skred meget langsomt frem, men selv om man kunne se, at rentabiliteten ville blive stærkt forringet, endes man om at gennemføre det nu vedtagne baneanlæg.

Slagballe station er landets højest beliggende station idet den ligger 119 m over havet. Derudover er et stykke af banelinien anbragt i den længste udgravning nogen dansk jernbane går igennem. Den begynder ved Vorret lige efter Salten å-dalen. Udgravningen er 2 km lang og på sine steder 7 m dyb. Da alt jordarbejde på den tid foregik ved håndkraft, er det klart, at dette gjorde arbejdet besværligt og langvarigt, selv om der på et vist tidspunkt var 400 mand i arbejde. Ved Fogstrup kører toget på en dæmning, der er 20 m høj.

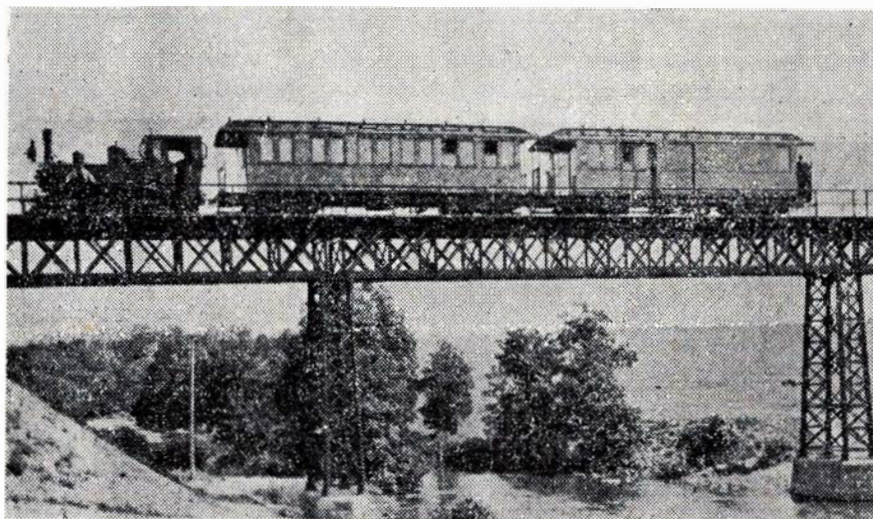
Det vanskeligste arbejde var dog, da man nåede Them, hvor banen skulle føres over en mose, hvor der gennem mange år var gravet tørv. Hvad gjorde man så? Man flyttede mosen ved at bortgrave 30.000 kubikm. tørvjord, der blev lagt på en mark ved siden af, hvor der i dag er frugtbar agerjord. Samtidig gravede man en 4 km lang afvandingskanal, der er sikret med betonplader for at hindre udskridning i den 10 m høje dæmning. Fra Virklund til Them er der en stigning på 1:60, hvilket næsten giver rutschebanefornemmelser. For at banen i så stor udstrækning som muligt kunne følge terrænet, fik den et stort antal ret bratte kurver.

Udvalget havde anslået banens anlæg til 3 mill. kr., men statens sagkyndige meddelte, at summen måtte forhøjes med 200 pct. Strækningen fra Bryrup til Silkeborg kom til at koste 6 mill. kr., hvoraf staten betalte de 60 pct.

Nogen genvej fra Horsens til Silkeborg kunne banen ikke blive, da strækningen er en km længere end som rejsen over Skanderborg-Silkeborg.

Normalsportiden

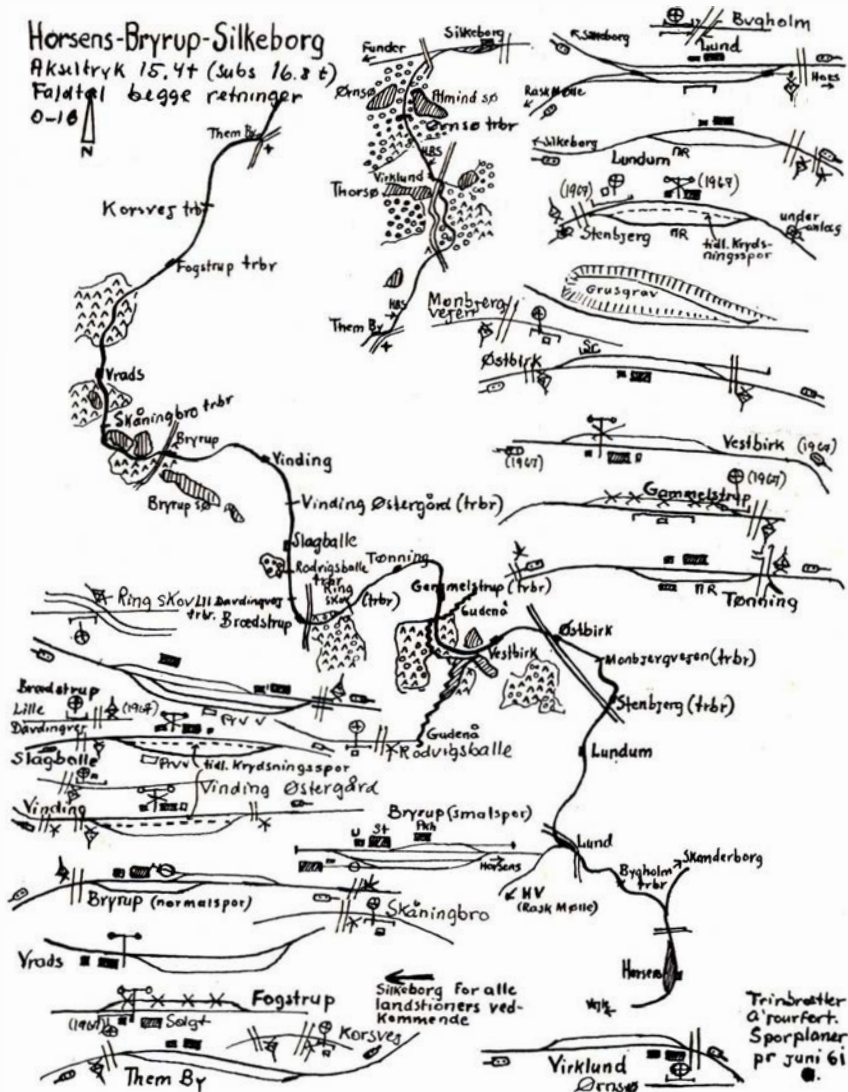
Denne begyndte så lovende – ret lovende i hvert fald – men blegnede langsomt allerede i 1930'erne. Ganske

Broen over Gudenådalen 1899

Indvielsestoget d. 23. april 1899 passer broen over Gudenåen mellem Vestbirk og Gammelstrup. Siden er åløbet lagt om på det pågældende sted,

vandet er rørlagt og slugten fyldt op. Broen er ikke mere synlig, men den er der endnu, og ved at grave lidt i jorden vil man støde på den.

Stræknings- og stationsplaner

Århus

Vi handler i . . .

MEJERIUDSALGET

v/ E. Bech Thøgersen
Skanderborggade 27 - Århus
Telefon 14 38 13
Alt indenfor 1. kl. mejeriprodukter
Øl og sodavand samt lækkert brød
og kager

Vinduespolering - så . . .

HUSTEDS POLERING

Århus - Telefon 12 14 10
1. kl. arbejde udføres til rimelige priser
Vi kommer overalt . . .

MEJERIUDSALGET

v/ Bay Petersen
Thorvaldsensgade 19 - Århus
Telefon 12 26 49
Alt i 1. kl. mejeriprodukter
Øl og sodavand samt lækkert brød og
kager

Konfektureforretningen »Rille«

Bruunsgade 50 - Århus - Tlf. 12 47 51
Chokolade - konfekturer - is
Spec. gaveæsker med lækre,
hjemmelavede chokolader

Servicestation

v. Karl O. Andersen
Østbanen - Århus - Tlf. 12 87 86
Benzin - olie - smøring
Autotilbehør - 1. kl. service

Købmand

I. C. CHRISTENSEN

Jens Baggesensvej 2 - Århus
Tlf. 16 67 86
1. kl. kolonial, konserves, vine,
spirituosa, tobak. Ekstra fin kaffe

HESSELLUND

Radio- og TV-service

Ndr. Ringvej 115 - Århus N
Tlf. 16 61 20 og 12 25 45
1. kl. fagmæssige reparationer
udføres med garanti

Køb kaffen i . . .

Mokkarista Kaffe- & Thehandel

Studsgade 4 - Århus - Tlf. 12 49 06
Tradition for bedre kaffe . . .
Kaffemølle udleveres ved køb af 1/2 kg
kaffe egentlig. Ved køb af 75 kg kaffe
er kaffemøllen Deres ejendom

Moderne hårpleje - så . . .

SALON »KIS«

v/ fru Skovgaard Andersen
Klostergade 21 - Århus - Tlf. 13 44 62
Alt i sidste nye frisurer

Stedet for moderne hårpleje . . .

SALON »AABO«

v/ Dagny Truelsen
Museumsgade 2 - Århus - Tlf. 12 34 25

ELSE SCHLEICHER

exam. fodplejer
Ingerslev Plads 5, 2. sal - Århus
Træffetid mandag til fredag kl. 10-16
samt efter aftale - Tlf. 13 29 04

Vi handler i

FRUGTFORRETNINGEN

v/ M. Christensen
Horsensgade - Århus - Tlf. 12 04 27
Alt i årstidens frugt og grønt samt
blomster - buketter og dekorationer

Vor bager er

SVEND E. HANSEN

Alborggade 1 - Århus - Tlf. 12 79 04
Altid friskt og lækkert brød

PLISSÉ

v/ K. Winther Jensen
Østergade 3 b - Århus - Tlf. 12 53 24
hulsøm - knapper - spænder
plastik - bæltter - knaphuller

MEJERIUDSALGET

v/ Kjeld Agersbøl
Abildgade 2 - Århus N - Tlf. 16 85 09
Kun 1. kl. mejeriprodukter
Lækkert brød og kager
Øl og sodavand

Trikotage, linge samt
børneudstyr - så

MØLLERS TRICOTAGE

Otto Bentzonsvej 29 - Århus
Tlf. 16 66 93
Husk vort store udvalg i strikkegarn

Møntvask - så . . .

VASKECENTRUM

Silkeborgvej 235 (v/ Torvet) - Abyhøj
Åben 24 timer alle ugens 7 dage
De kan vaske, tørre, rulle og stryge

Højbjerg Cykellager

v/ H. Buhl
Oddervej 51 - Tlf. 27 09 58
Stort udvalg i de førende mærker i
cykler og autocykler samt tilbehør
1. kl. reparationsværksted

Tandlæge

O. SVANE-SØRENSEN

Ny praksis
Vestre Kongevej 1 - Viby J.
Tlf. (06) 14 68 49

Kai Hansens Vin og Tobak

Stenkildevej 6 - Viby J. - Tlf. 14 15 18
Det store udvalg i cigarer, tobakker,
vine, spirituosa samt rygeartikler

Ebeltoft

Vi handler i

Osteforretningen

Adelgade 45 - Ebeltoft - Tlf. 34 10 50
Altid vellagrede oste - samt tilbehør
til osteinretningen
1. kl. mejeriprodukter

Egå

EGÅ AUTOHANDEL

Holst Andersen
Østre Kringelvej 25 - Tlf. 22 03 16
Autoreparation og Autoopretning
af alle vogntyper. Spec. NSU Prinz
Køb og salg af brugte vogne

vist havde Horsensbanerne en efter private baners målestok stor mergelbefordring (eget leje i Søvind), men dette kom mere HOJ og HV til gavn, end det indvirkede på HJJ og HBS.

Verdenskrig 2 delte store opgaver ud også her, ja, især til disse baner, idet brunkulsvogne i tusindtal passerede Horsens privatbaner, men det skal retfærdigvis også tilføjes, at det var HV – altså for så vidt angik HBS kun fællesstrækningen Horsens–Lund – der nød gavn heraf.

En »materiel« oversigt pr. 1/7 1931, (DSBs fortegnelse) siger følgende:
 5 C nr. 1–5 a 50 pl. aksafst. 7,70 m
 1 E nr. 10, person- og rsg., 34 pl. 7,70 m
 1 E nr. 11, prs.- post rsg., 14 pl. 7,70 m
 7 H nr. 20–26, lukk. godsv., 15.000 kg, 16,3 m²
 7 F nr. 40–46 lukk. godsv., 15.000 kg, 16,3 m²
 4 K nr. 60–63 lavs. åb., 15.000 kg, 18,0 m²
 6 J nr. 80–85 lavs. åb., 12.500 kg, 18,1 m²
 2 G nr. 100–101 lukk. godsv., 8.000 kg, 9,75 m².

En krigsopgørelse sommeren 1944 gav endvidere følgende oplysninger vedrørende omfanget af det driftsklare materiel:

Loko i drift: 10 damp og 3 diesel.

Personvogne: 35 med 1512 pladser.

1 dieselmotorvogn og 8 generatormotorvogne, siddepladser 40 hhv. 35 (dog én med kun 28 pl.)

Efterkrigsforandring nr. 1 var moderniseringsloven, der gav banerne – stadig alle Horsensbanerne – følgende materiel:

8 SM, heraf til HBS 2 stk.,
 7 SP, heraf til HBS 2 stk., og
 3 dieselloko, heraf 0 til HBS.

Ved samme lejlighed fik dog en HBS motorvogn Leylandmotor, ligesom 2 stk. dieselelektriske motorvogne tilhørende denne bane blev gennemmoderniserede.

Som slutning på dette kapitel blot disse tal, udplukket fra enkelte og tilfældige år af banernes virke:

År	Togkm	Indt. pr. banekm	Antal ansatte
1900–01	1.651	1.981	–
1910–11	3.156	4.222	–
1920–21	2.239	12.527	43
1930–31	4.345	4.541	33
1940–41	2.359	5.009	27
1950–51	5.767	10.512	45
1960–61	5.599	9.220	38

Alt dette er kun store træk, meget store træk, men flere privatbaner står

for tur, flere vil pr. 31/3 1968 blive slettet af landkortet – af Danmarks jernbanekort.

Kan De få tid skulle De nu prøve endnu en tur med naturbanen HBS!

Tag dog ad notam, at HBS kører sidste dag den 30/3 1968, den 31. anvendes til revision.

Fra dagbogen

Helsingør den 2. februar. Et rangertræk kørte ved 18-tiden mod afløbsklodserne på færgesporet. – Falck-Zonen blev tilkaldt og satte en 16 tons tung godsvogn, der var afsporet, på sporet igen.

Hjortshøj den 3. februar. En ung mand i bil kørte i dag ved Hjortshøj station mod toget, der kom fra Århus. Han pådrog sig mindre skrammer, hvorimod bilen led stor skade.

Sorø den 3. februar. Da et godstog ved 19.15-tiden passerede Sorø station på vej til Korsør, mærkede lokoføreren et bump mod maskinen. Han standse toget og gik tilbage for at se, hvad der var sket. Man fandt en 75-årig dame, der var blevet ramt af toget. Hun havde pådraget sig kraniebrud.

Middelfart den 16. februar. Som følge af en knækket vognaksel afsporede 3 tomme godsvogn i et godstog, da det kl. 1.30 passerede stationen på vej mod Fredericia. Først i løbet af dagen var toggangen atter normal.

Ballerup den 19. februar. En lastbil kørte ved godt 8-tiden, trods blinklys og alarmklokker, ind foran toget til Frederikssund på Pederstrupvej-overskæringen. Der skete kun materiel skade på såvel toget som bilen.

Holbæk den 22. februar. En 54-årig mand, der gik over baneterrænet i stedet for at benytte den gangbro, der findes på dette sted, blev ved 18-tiden påkørt af eksprestoget til Kalundborg og var dræbt på stedet.

Brejning den 21. februar. To alumner fra den lukkede afdeling på åndsvageanstalten i Brejning var ved 19.30-tiden undsluppet fra anstalten og begav sig op på sporet mod Vejle. Her kom i det samme et tog mod Fredericia, men kun den ene af dem

nåede at komme bort fra sporet. Den anden blev ramt af toget og brækkede en arm og fik andre knubs. Der opstod store forsinkelser i den tætte toggang, der foregår på begge spor på denne tid af aftenen.

Halskov den 27. februar. I tæt tåge kolliderede færgerne »Halskov« og »Dronning Ingrid« i dag uden for færgehavnen i Halskov. Der skete kun letter materielle skader.

Onsdag den 28. februar. En ung mand havde en aften anbragt en flise på sporet ved Middelfart-viadukten i Odense. Føreren af lyntoget »Storebælt« havde påbegyndt bremsning for at gøre holdt på Odense station, så han mærkede et mindre stød i toget, da flisen knustes. Den unge mand, der havde anbragt flisen blev fundet, og blev i dag idømt 30 dagbøder à 30 kroner for denne alvorlige forseelse. I retten sagde han, at han kun havde gjort det for sjov!

NYT fra udenlandske baner

Tyske Forbundsbaner har fra 8. januar indført 65-billetter til halv pris. I den første uge derefter blev der solgt 220.000 65-billetter.

Svenske Statsbaner har hos Siemens bestilt et pladsbestillingssystem med en central datamaskine og 250 reserveeringsstationer. Anlægget skal være færdig i 1969 og omfatte samtlige sidde-, ligge- og sovepladser i togene. Anlægget udsteder samtidig pladsbilletterne automatisk.

Hamar jernbanemuseum vil anbringe et veteranog ved museet. Toget skal bestå af en sovevogn, en restaurationsvogn, en personvogn og naturligvis et damploko, der alle er byggede før 1910. Vanskeligheden ligger blot i at få lagt spor fra den nærliggende NSB strækning og ind på museets grund.

Spanske Statsbaner har for nyligt åbnet et jernbanemuseum i Madrid, hvor der bl. a. vises et damploko fra 1871 og en række modeller af gamle loko.

Franske statsbaners biltog bliver mere og mere populære. I 1967 transporteredes 270.200 passagerer og 107.200 biler mod 233.000 passagerer og 91.600 biler året før.

Aalborg

A/S NORVIN & LARSEN

Ingeniør- og
Entreprenørforretning
Udfører arbejder for DSB
Jernbanegade 21 - Aalborg
Telefon 12 85 99

Købmand Henning Christensen

Hj. af Sjællandsgade-Langelandsgade
Ålborg - Tlf. 12 56 39
Alt i kolonial - konserves - vine -
spirituosa samt tobaksvarer
Prøv vor fine kaffe

MEJERIUDSALGET

v/ Edvard Olesen
Boulevarden 44 - Ålborg - tlf. 12 53 97
Alt i 1. kl. mejeriprodukter
øl og sodavand - Lækkert brød og kager

Der er „Go Gang“ i ure fra

BENNY JØRGENSEN

Hobrovej 369 - Ålborg - Tlf. 12 43 92
Stort udvalg i de førende mærker som
Certina - Fortis - Bifora - Junghans
m. m.

1. kl. reparationer udføres
Spec.: Antikke ure

»FARVELADEN«

Grønlandstorv 22 A - Tlf. 13 34 66
Ålborg
Farver - Lakker - Dørmatte - Linoleum
Vinyl - Rullegardiner - Voksdug
Stort udvalg i moderne tapeter

ESSO SERVICENTER

v/ Ole Overgaard
Sønderbro 24 - Tlf. 13 40 23 - Ålborg
Benzin - Olie - Autodiesel - Smøring
Vask - Batteriservice m. m.

MUSIK . . .

Kør hen hvor man finder det store udv.
og de gode parkeringsforhold

Hadsundvej 126 - Ålborg - Tlf. 12 35 15
Kom og kig! Vi er nemme at handle med

MEJERIUDSALGET

v/ Sv. Vestergård
Sjællandsgade 55 - Ålborg - Tlf. 12 54 86
Alt i 1. kl. mejeriprodukter samt
brød, øl og sodavand
Bestilling på dessert-is modtages

Gælder det kaffe, vine, spirituosa - så

KAFFEBØRSEN

v/ Dorte Kvesel
Absalonsgade 3 - Ålborg - Tlf. 13 25 67
F. eks. ¼ kg Santos kr. 4,50
Øl i de kendte mærker kr. 1,50

ISMEJERIET

v/ Ole Christensen
Poul Paghsgade 27 - Ålborg
Tlf. 12 31 87
1. kl. mejeriprodukter - Lækkert brød og
kager. Best. på dessert-is modtages.

Den elegante rensning får vi i

TRI - RENSERIET

Absalonsgade 24 - Ålborg - Tlf. 13 48 05
Husk afd. for møbel- og tæpperens
samt ruskind

B. P. SERVICE

v/Aa. Kristensen
Jyllandsgade 10 - Ålborg - Tlf. 13 48 56
Benzin - Olie - Vask - Smøring
1. kl. service udføres

Vi anbefaler . . .

SNACK-BAR

Hadsundvej 11A - Ålborg - Tlf. 12 89 77
CAFETERIA - PØLSEBAR

Køb kun det bedste - det gør vi!

Hasseris Slagterforretning

v/ Schiorring Madsen
Engvej 58 - Ålborg - Tlf. 13 05 07
1. kl. kød og flæsk samt
hjemmelavet pålæg

HJØRNEVASKERIET

Kai Steffensen
Nr. Trandersvej 96 - Ålborg
Telefon 16 19 78
1. kl. behandling af tøj

»SPÆKHØKEREN«

Sjællandsgade 20 - Ålborg
Telefon 12 86 03
Kød - flæsk - hjemmelavet pålæg
samt varme retter
Lækkert selskabssmørrebrød leveres
på bestilling

MEJERIUDSALGET

v/ Johs. Pedersen
Hadsundvej 140 - Ålborg - Tlf. 13 31 21
1. kl. mejeriprodukter

KOLONIALFORRETNINGEN

v/ O. Dahl
Signalvej 8 - Ålborg - Tlf. 12 09 52
1. kl. kolonial - konserves - vine -
spirituosa samt tobaksvarer
Ekstrafin kaffe

Vi handler hos . . .

BAGEREN I KORSGADE

v/ Egon Larsen
Korsgade 28 - Ålborg - Tlf. 12 02 95
1. kl. lækkert brød og kager
Åben søndag . . .

FJORD-KIOSKEN

v/ Hugo Jensen
Kastetvej 116 - Ålborg - Tlf. 13 46 66
aviser - ugeblade - papirartikler
telegrammer - stort udvalg i
vine - spirituosa - tobaksvarer

Vi handler i

MØNSTERBAGERIET

v/ P. Hoffmann
Himmerlandsgade 17 - Ålborg
Tlf. 13 48 16
1. kl. lækker brød og kager
Specialitet: Fødselsdagskringle

Parfumerie DOREE

Boulevarden 6 - Ålborg - Tlf. 12 55 03
Stort udvalg i alle førende mærker
Moderne klinik for fod- og skønheds-
pleje samt manicure...

Drivatbanenyt

AP, Dronninglund den 29. januar. En Taxa, der havde kørt skolebørn hjem fra Ålborg, havde lige sat det sidste af børnene af og kørte derefter mod Brønderslev. På overskæringen i Ørsø kørte den ind i siden på dieselvognen for Ålborg-Sæby toget. Chaufføren blev slynget ud af taxaen og blev fundet en halv snes meter fra uheldsstedet. Han blev indlagt på sygehuset med svær hjernerystelse og flere lettere kvæstelser. Han kunne ikke give nogen forklaring på hvorfor han ikke havde set blinklysene.

AP, Brovst den 14. februar. En traktor blev ved 10.30-tiden påkørt af et tog på overskæringen ved Øster Skovgård. Føreren var klemt inde i traktoren, og det tog Falck-Zonen en halv times tid at få skåret ham fri. Han var dog ikke kommet alvorligt til skade. Toget blev på sporet og kunne fortsætte kørselen.

De Bornholmske Jernbaner

På en ekstra generalforsamling vedtoges det at likvidere selskabet, der ejes af de bornholmske kommuner og staten med den halve aktiemajoritet til hver, fra 1. oktober i år. Siden 1952, da banen fra Åkirkeby til Gudhjem blev nedlagt, har der kun været kørt på strækningen Rønne-Åkirkeby-Neksø. — Når denne strækning lukker, har landet mistet sin sidste smalsporbane.

Horsens-Odder Jernbane i likvidation

Banen har holdt generalforsamling, hvor det bl. a. oplystes, at der skal bruges ca. 2,5 millioner kroner til pensionsforpligtelser. Hertil mangler banen 900.000 kroner, som man evt. må anmode stat og kommunerne om at indbetale.

Banen, der indstillede driften 31. marts 1967, mangler endnu at realisere blandt andet rutebilerne, remisebygningen i Horsens samt størsteparten af fribanearealerne.

Det første, der blev afhændet, var stationsbygningerne med tilhørende arealer, der indbragte i alt 405.000 kr. Spormaterialerne blev solgt for 192.000 kr., og halvdelen af det rullende materiel for ca. 180.000 kr. Den anden halvdel går til ophugning.

Der har vist sig stor interesse for fribanearealerne, og flere strækninger er solgt — banens arealer i Horsens, der overdroges til Horsens kommune, indbragte 350.000 kr.

Hads-Ning Herreders Jernbane har overtaget den fulde ejendomsret over bygninger, sporanlæg og arealer i Odder formedelst 275.000 kr.

Regnskabet for banens sidste driftsår viste et endeligt underskud på kr. 316.057 mod kr. 240.000 året før.

Skagenbanen

modtog den 1 marts sit nye Y-tog, som det er meningen at indsætte i driften fra 15. marts efter en ny køreplan.

Troldhedebanen

Da ekspeditricen på banens mindste station, Dybvadbro, sagde sin plads op til fratrædelse pr. 1. februar, måtte banen lukke stationen fra denne dato.

Model-Jernbane

Langelands Banen

Historisk resumé

De første røster om baneanlæg fra Langeland fortæber sig i det uvisse, men i 1884 fremkom det Sydfynske Jernbaneselskab med et regulært forslag til en jernbane Rudkøbing—Spodsbjerg uden dog at vinde afgørende tilslutning.

I 1891 indsendtes forslaget atter til ministeriet, denne gang også efter ønske fra beboere på Lolland, Falster og Fyn.

Sydfynske Jernbaneselskab kæmpede

Jernbane-Bladets særtryk

V. E. Johansen

Erindringer fra G D S og H H G J

44 sider. 30 illustrationer. kr. 6,00

E. A. Lyng

Erindringer fra D S B 1909-63

Udsolgt

Nordbanen 100 år. 1965

32 sider illustr. kr. 2,00

Nyborg-Middelfart 100 år. 1966

24 sider illustr. kr. 1,75

Århus-Hammel-Thorsø Jb.

1902-1956

16 sider. 20 ill. og kort. kr. 1,25

Alle priser er incl. moms og porto
Indsend beløbet på det, der ønskes til

postkonto 6 00 82

Jernbane-Bladet - 2650 Hvidovre

Slagelse

JERNBANETANKEN

v/ K. Rasmussen

Banegårdsplassen - Slagelse

Tlf. 52 10 13

Benzin - Olie - Vask - Smøring

Quick-service udføres

stort udvalg i autoudstyr

Nordsjælland

P. NORDSTEN A/S

Landbrugsmaskinfabrik

HILLERØD

HOLGER JENSEN

Entreprenør

Højdevej 2 - Frederikssund

Tlf. 1887

Frederiksborg Amts Sparekasse

- hele familiens pengeinstitut

Alex Chistensen

statsaut. el-installatør

Altin gi I-ting

Torvet 9 - Hillerød - Telefon *4041

Aalborg

MEJERIUDSALGET

v/ K. Pedersen
Valdemarsgade 6 - Ålborg
Tlf. 12 62 79
Alt i 1. kl. mejeriprodukter,
øl og sodavand
Bestilling på dessertls modtages

Vi handler i
TOBAKSFORRETNINGEN
v/ Ejvind Madsen
Danmarksgade 77 - Ålborg
Tlf. 13 41 73
Stort udvalg i **cigarer - tobakker**
vine - spirituosa samt rygeartikler

Vi får rensed i . . .
REKORD-RENS
Hobrovej 38 - Ålborg - Tlf. 12 94 03
Rekord-rens - er bedre rens

Prøv . . .
TIVOLI GRILL BAR
Hovedindgangen - Jyllandsgade - Ålborg
Pølser - Hot-dogs - Lækre grillstegte
kyllinger - varme frikadeller m/ rødkål.
Vi serverer en god kop kaffe m/ brød

Nørresundby

Kør til . . .
Bjarne Andersen's
Autoværksted
Engvej 36 - Nørresundby - Tlf. 17 36 15
1. kl. autoreparationer udf. på alle
vogntyper til konkurrencedygtige priser

VIKTUALIEFORRETNINGEN

v/ B. Winther Kristensen
Gl. Kongevej 19 - Nørresundby
Telefon 12 29 15
Alt i hjemmelavet pålæg - salater -
delikatesser samt varme retter . . .
Smørrebrød leveres på bestilling

Brønderslev

RADIOHUSET
Jernbanegade 1 - Brønderslev
Tlf. 82 09 00
Stort udvalg i de førende mærker i
Radio - TV - Båndoptagere

Brønderslev

Vor leverandør er
SØE'S BAGERI
Bredgade 5 - Brønderslev
Tlf. 82 05 00
Alt indenfor 1. kl. lækkert brød og kager
Best. på fødselsdagskringle modtages
Søndag åben til kl. 14

Stedet for moderne hårpleje
SALON IVAN
Bredgade 37 - Brønderslev
Tlf. 82 12 05
1. kl. individuel behandling udføres

Vi handler i . . .
DEN LILLE BUTIK
v/ Ole Møller Andersen
Bredgade 6 - Brønderslev
Telefon 82 05 40
Det store udvalg i **vine - spirituosa -**
tobaksvarer samt kaffe og the

Hjørring

Snak vin . . .
snak kaffe . . .
snak the med
PER ANDERSEN
Nørregade 2 - Hjørring - Tlf. 128
Alt i 1. kl. kolonial

Ligkister og ligsenge
Kørsel med egen ny ligbil
H. FLENSTED
Jernbanegade 10 - Hjørring
Tlf. 112

Damerne går til
Salon INGE
(forh. Wiener-Salonen)
Jernbanegade 5 - Hjørring - Tlf. 733
Stedet for den moderne hårpleje

Vi handler i . . .
BONBONNIEREN
v/ Erling Thomsen
Østergade 4 - Hjørring - Tlf. 1535
Stort udvalg i chokolade og konfektur
Specialitet: Gaveæsker

Vi handler hos
Byens Billigste Frugt
v/ K. K. Svendsen (indg. v/ Aa. Holt)
Br. Seidelinsgade 12 - Hjørring - tlf. 24 91
Alt i årstidens frugt, grønt og konserver
Stort udvalg i blomster og buketter

Frederikshavn

Ismejeriet »Sønderport«
v/ Holger Frandsen
Søndergade 67 - Frederikshavn
Mælk - Smør - Ost - konserver
Lækkert brød og kager - Tlf. 42 07 43

OLSTAD's EFTF.
v/ Ulla og Jørgen Holm
Exam. tandteknikere
Danmarksgade 74 - Frederikshavn
Mandag-fredag 9-17, lørdag efter aftale
Tlf. 42 10 99

Pallesen & Jacobsens Eftf.
Kurt Grønlund
Th. Bergsgade 7 - Frederikshavn
Tlf. 42 04 95
Alt i smedearbejde udføres

SE HER!

Vi fjerner emballage, henter gods, pakker o.l. Med åben eller lukket lastvogn eller stor personvognsanhænger.
Transportforsikring
MOTORBUDET
Møllehus Allé 25 - Frederikshavn
Telefon 42 15 73

Svenstrup

De finder altid en god gaveldé hos . . .
GERDA OLSEN
Hobrovej 10 - Svenstrup - Tlf. 136
Stort udvalg i **lædervarer, keramik,**
legetøj og kosmetik
billigbøger samt papirartikler

STENVAD kager
— det store navn i SMÅkager

Gør Deres indkøb hos
vore annoncører

ihærdigt for sine synspunkter, og igen i 1906 foreslog selskabet, at dets driftsområde blev udvidet med nævnte bane, der var tænkt anlagt med 75 cm's sporvidde. Anlægsudgifterne blev anslået til 250.000 kr.

Langelændernes ønske gik imidlertid i en anden retning, man var mere interesseret i en normalsporet længdebane. En kreds af øens egne borgere nedsatte i 1902 et udvalg, der skulle medvirke til lovforslag om en længde- og tværbane på Langeland.

Først den 5/11 1908 blev ensretsbevilling meddelt det lokale langelandske selskab.

Det samlede anlæg, bestående af den 28,4 km lange strækning Rudkøbing—Skrøbelev—Bagenkop og den 4,6 km lange strækning Skrøbelev—Spodsbjerg, samt anskaffelsen af det nødvendige rullende materiel beløb sig til 2.267.600 kr.

Langelandsbanen blev indviet den 4/10 1911. På strækningen Rudkøbing—Bagenkop kørte man med 4 tog daglig i hver retning, men på strækningen Rudkøbing—Bagenkop kun med 2 tog. Antallet af tog blev dog i årenes løb mere end fordoblet.

Det rullende materiel bestod ved banens åbning af:

- 3 tenderloko,
- 1 dampmotorvogn,
- 3 personvogne litra B nr. 11—13, 16 pers. II kl., 30 pers. III kl.,
- 3 personvogne litra C nr. 21—23, 50 pers. III kl.,
- 2 kombinerede person- og postvogne litra D nr. 31—32, 29 pers. III kl.,
- 3 rejsegodsvogne litra E nr. 41—43,

- 4 gods- og bænkevogne litra I,
- 12 luk. godsvogne litra Ib og Qb,
- 10 åb. højsidede godsvogne litra Pc,
- 4 åb. lavsidede godsvogne litra Pd,
- 1 åb. overbygget åb. godsvogn litra Pfl.

Færgeoverfarten Svendborg—Rudkøbing blev først åbnet 22/5 1926.

I øvrigt adskilte det daglige liv på Langelandsbanen sig ikke fra livet på vore andre privatbaner, idet den tiltagende konkurrence fra landevejstrafikken også her gjorde sig gældende, for til sidst at være årsag til banens nedlæggelse pr. 30/9 1962.

Byggevejledning

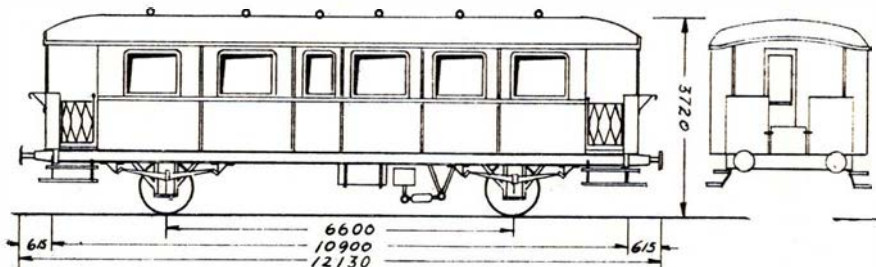
Som forbillede for månedens modelkonstruktion har vi valgt LB-personvognen litra B nr. 12. Vognens udseende fremgår af tegningen, der er udført i HO.

Den originale vogn er bygget af Scandia i 1911, tara 12140 kg, opvarmning ved damp, skruebremse, og vacuumbremse, der senere blev ændret til trykluftbremse.

Modellen opbygges nemmest ved at benytte en undervogn fra Märklins Cullignende model, katalognummer 4002, som vi forsyner med en ny vognkasse, der opbygges efter samme princip som den originale Märklin-vognkasse.

Den nye vognkasse udføres af 0,3 mm zinkplade, eller 0,25 mm messing i overensstemmelse med tegningen. Pladegælender og gulv på endeperron af samme materiale.

Taget udskæres bedst af tørt pæretræ. Bruges andet træ, er hårde træsorter bedst egnede. Trætaget mættes efter

LB personvogn Ltr. B. nr. 12

Det går fejende let

Irus Universal

Danmarks mest solgte

2-hj. traktor

3 frem- og
3 bagegear
9 hastig-
neder på kraft-
udtaget.

7-9-12 HK 4 takts M.A.G. benzinmotor

B. WULFF & SØN

Godthåb, Roholmsvej, Albertslund.

Tlf. (01) 64 73 33

Afd. for Jyll. (086) 2 17 55. Haubro 121

Afd. for Fyn og Jylland syd:

(09) 48 Asperup 275

Holbæk

Holbæk Eksprestrykkeri I/S

alt i moderne bogtrykkeri

Algade 22 - Tlf. 43 10 30

E. Brogaard

Skrædermester

- Målkonfektion i topklasse

Smedelundsgade 24 - Holbæk

Tlf. 43 12 04

Trier Pedersen

Algade 45 - Holbæk

Tlf. (03) 43 01 99

God instruktion
forebygger mange ulykker

Alt i tandteknik

Reparationer . Omstillinger og underføringer

Martinus Schmidt

Mariendalsvej 12c - FA. 880

Fredericia

STRØG-CONDITORIET

Danmarksgade 16 - Fredericia
Tlf. 2 02 03
1. kl.s lækkert brød og kager ...
Besøg restaurationen på 1. sal
Små varme retter og smørrebrød

VEEDOL Selv-Service

Egeskovvej 145 - Fredericia
Telefon 2 45 50
Overdækkede selv-vaskepladser
Olieskift klarer De selv på 5 minutter
Alt i autotilbehør - Åben 7-21

Vi handler hos Bagermester Villy Secher

Luthersvej 14 - Tlf. 2 14 21
1. kl. lækkert brød og kager
Bestilling på fødselsdagskringle

Mode - Snit - Kvalitet

SALON »CHANET«

v/ Elly E. Hansen
6. julativej 85 - Fredericia - Tlf. 2 05 12

Voldens Møbellager

v/ Sv. Aa. Nielsen
Prinsensgade 2 - Fredericia - Tlf. 2 10 89
Kvalitetsmøbler til rimelige priser
Stort udvalg i gulvtæpper
Vi sælger gerne på konto
1. kl. ompolstring udføres

Den bedste service - får vi hos

GULF CORNER

v/ Jørgen Bendixen
Vesterbrogade 52 - Fredericia
Benzin - Olieskift - Vask - Smøring
Autoudstyr. - Tlf. 2 25 10

Deres baby- og børnebeklædning
køber De bedst og billigst i

»TRICO«

Nørrebrogade 38 - Fredericia
Tlf. 2 19 31
De vil hos os finde mange gaver

BAGERIET

Prinsensgade 54 - Fredericia
Telefon 2 09 70
1. kl.s lækkert brød og kager
Spec.: Ekstrafin fødselsdagskringle
ÅBEN SØNDAG

Følg Gulf-strømmen til

GULF SERVICE

v/ K. Erik Møller Jensen
Vejlevej - Fredericia - Tlf. 2 55 25
Benzin - Olie - Vask - Smøring
Autoudstyr - Quick-service udføres
NB. Vi har autogas ...

Vor leverandør er

TV HUSET

Vasegården - Fredericia - Tlf. 2 44 68
Stort udvalg i de førende mærker
indenfor radio - TV - båndoptagere
samt hårde hvidevarer ...

Ind til ...

VEEDOL SERVICE

v/ Ib Röhde
Vejlevej - Fredericia - Tlf. 2 46 70
Benzin - Olie - Vask - Smøring -
Dækservice
Stort udvalg i autotilbehør

- ind til

THYLGÅRD

- Stedet for godt herre- og drengetøj
Gothersgade 17 - Fredericia
Tlf. 2 00 45 - 2 06 45

Vær moderigtigt klædt i tøj fra

Jyllandsgade 65 - Fredericia
Stort udvalg i kjoler - bluser samt
nederdele fra de førende huse.
Vi fører Dior-strømpen - Tlf. 2 04 37

Ny indehaver af ...

KAGEBODEN

Prangervej 72 - Fredericia - Tlf. 2 01 34
Altid 1. kl. bagværk - Lækkert brød og
kager - Best. på dessert-is modtages

Wascator Vask

Norgesgade 11 - Fredericia - Tlf. 2 34 54
våd - rulle samt tør vask
Vi henter og bringer

LUCULLUS SMØRREBRØD

Vesterbrogade 24 - Fredericia
Lækkert smørrebrød
Selskabssmørrebrød - Anretninger
Vi bringer overalt - Tlf. 2 25 64

Solgaardens Spar-kolonial

v/ A. J. Nielsen
Kongensgade 57 - Fredericia
Telefon 2 25 85
Det store udvalg i Kolonial - konserver
vine - spirituosa samt tobaksvarer
spec.: Christgaus kaffe

Damerne går til ...

RENA SALONEN

Havepladsvej 148 - Fredericia
Telefon 2 47 70
1. kl. moderne hårpleje
samt sidste nye frisurer

Kitteludlejning - Gulvtæpper renses
ring til ...

NYGÅRDS VASKERI

v/ T. Christensen
Dalegade 64 - Fredericia - Tlf. 2 06 10

»BIKSEN«

v/ A. Bjerre
Sjællandsgade 64 - Fredericia
Tlf. 2 12 31
Stort udvalg i chokolade - konfekturer -
gaveæsker - is - øl og sodavand

Vi handler i

RANDALSPARKENS KIOSK

v/ E. Madsen
Devantiersvej - Fredericia - Tlf. 2 33 21
Aviser - Uge- og månedsblade samt
papirartikler. Stort udvalg i billigbøger

Vi handler i ...

Fugle- og Akvariekælderen

Dalegade 37 - Fredericia - Tlf. 2 52 12
„En forretning med liv!“
Stort udvalg i bure, akvarier, foder
samt tilbehør

udskæring og afslibning med Schellak, hvorpå det afslibes med fint smergel-lærred. Formålet er at lukke alle træets porer og samtidig forhindre, at træet senere arbejder ved at suge fugtighed til sig.

Taget males lysegråt. Vognkassen rødbrun. Undervognen samt pladege-lænder sort.

Skal vognen benyttes på toskinne-anlæg, må de originale hjulsæt udskif-tes med isolerede hjul. Men i dag er man så heldigt stillet, at Märklin også fremstiller isolerede hjulsæt, de såkald-te HAMO-hjulsæt, der er udført efter samme normer som de almindelige hjulsæt og derfor let kan udskiftes med disse.

J. B. Dyrkilde.

Modelbaneanlæg i fri luft

Fredericia banegård, som den så ud i tiden lige efter århundredskiftet, skal nu genopføres i en have lidt uden for Bradrupdam. En jernbaneentusiast på egnen vil begynde de omfattende anlægsarbejder til foråret. Når baneter-rænet er færdigt, vil det fremtræde som en nøjagtig kopi af det gamle baneterræn med skinner, bygninger, loko og vogne. Det hele er fremstillet i hånden i størrelsesforholdet 1:25.

Det vil kun tage ca. 14 dage at op-føre anlægget. For nogle år siden var det nemlig opstillet i Hylke, hvor inde-haveren tidligere boede. Hele somme-ren skal banen være i drift, og når vin-teren sætter ind, bliver modelbanen liggende under åben himmel. Kun wag-goner og loko bliver kørt i remise. For det hele skal fremtræde så naturtro som muligt – og hvem har nogensinde hørt om en banegård, man tager ind om vinteren.

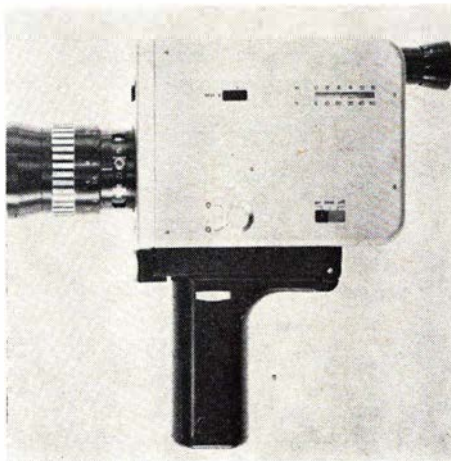
Det virkelighedstro har banens inde-haver og bygmester altid haft som princip i de snart 70 år, han har ar-bejdet med modeljernbanen. En ting kommer anlægget i modsætning til den oprindelige Fredericia banegård til at mangle. Der bliver ikke offentlig ad-gang. Det er ikke fordi ejeren ikke vil

dele sin omfattende viden og interesse med andre, men af bitter erfaring ved han, hvor meget ubetænksomme men-nesker kan ødelægge, når de maser sig på.

Foto hobby

Braun Electric a/s overtager forhandlingen af Nizo i Danmark

Den 15. november overtog Braun Electric A/S forhandlingen af de over-alt i verden højt anerkendte Nizo smal-filmskameraer. Overdragelsen er en naturlig placering, idet Nizo-fabrikker-ne ejes af Braun AG i Frankfurt.

NIZO S 8 E

Braun præsenterer straks 2 Nizo ny-heder, småfilmskameraerne S 8 og S 8 M, konstrueret efter det nye Super-8 system. Begge modeller blev for kort tid siden introduceret på det tyske mar-ked.

»Der Handschuhtest«, således skrev den tyske presse. Med dette udtryk blev det ganske enkelt fastslået, at nu kunne enhver småfilme. Det er virke-ligt muligt at betjene så fine præci-sionsapparater som de nye Nizo model-ler S 8 og S 8 M, selvom man har store skilupper på!

Et forsøg i en ekstrem optagesituation

beviser dette. Ekstreme situationer op-står altid, når fotografen har andet at tænke på end netop betjeningen af sit kamera. F. eks. ved sportsoptagelser, svæveflyvning og skiløb eller anden sportsudøvelse. Tidligere havde man besværet med filmindlægning, dette er nu bortfaldet med det nye Super-8 sy-stem. Med de nye Nizo modeller tager det højst 15 sekunder at være klar til optagelse! »Skiluffeproven« beviser netop den gennemtænkte betjenings-komfort ved de nye Nizo kameraer til Super-8 film.

Filmkassetterummet er udformet som en skakt, hvor man i ordets be-

Vi går til . . .

Frode Kristiansen's Eftf.

Bredgade 28 - Brønderslev

Tlf. 82 07 70

Børnefoto - Portrætfoto - Studiefoto

Stort udvalg i fotoudstyr samt tilbehør

De Skulle Brugte

KAMERA OG FILM

DA FÅR

De Smukke Billeder

Fredericia By's og Omegns
Spare- og Lånekasse

I. C. Halvorsen & Sønner

Betonvarefabrik

Augustenborggade 11 . Århus C.

Tlf. (06) 145999 - 177319

Alt i betonvarer til afdækning af tlf.- og el-kabler

Fredericia

STEVO

Fælledvej 8 - Fredericia
Tlf. (059) 2 09 39
TV-, radio- og antenneservice
Ring blot - vi kommer og giver tilbud
uden forbindelse

CALTEX Service Station

v. Jørgen Dorscheus
Egeskovvej 105 - Fredericia
Tlf. 2 39 27
Benzin - olie - vask - smøring
Alt i autotilbehør

Ny køreskole!

J. P. G. NIELSEN

Olafsvej 4 - Fredericia - Tlf. 2 54 20
Lær at køre i den nye Simca 1501

Vejle

Ring efter Gardinbussen fra
HARBOE GARDINER
Søndergade 14 - Vejle - Tlf. 3302
Det store udvalg i moderne gardiner
Vi tager mål, syr og monterer for Dem

HAVNENS TOBAKSHUS

v/ Bent Andersen
Havnegade 37 - Vejle - Tlf. 4096
Det store udvalg i tobakker - cigaretter -
vine - spirituosas samt rygeartikler

SLAGTERFORRETNINGEN

v/ Karen Rasmussen
Vardevej 40 - Vejle - Tlf. 7641
1. kl. kød, flæsk samt hjml. pålæg
og salater.
NB. Selskabssmørrebrød lev. på best.

VEJLE N Y TANDTEKNIK

Michael Bergerling
eksamineret tandtekniker
åben 9-17, lørdag 9-12
Torvegade 11, 1. - Tlf. 7273
Opgang ved I. C. Huset

Vejle

Lad vaske i . . .

REKORD VASK

v/ Robert Dalsgaard
Havnegade 9 - Vejle - Tlf. 1910
Våd vask - Tør vask - Rullevask

MØLHOLMS ISMEJERI

v/ Lis Kjær
Møhlholmsvej 2 - Vejle - Tlf. 1347
Alt i 1. kl. mejeriprodukter samt
lækkert brød og kager
Bestilling på dessertis modtages

Det store udvalg i kvalitetsmøbler
og tæpper

MØBELHUSET

Jens Søndergaard
Vedelsgade 107 - Vejle - Tlf. 935
Møbler i 2 etager . . .

VARDEVEJS VASK & RENS WASCATOR

Vardevej 54 - Vejle - Tlf. 82 55 45
Våd vask - Tør vask - Rullevask
Dåbskjoler udlejes
Vi henter og bringer over hele byen

Vi handler i . . .

FRUGTBØRSEN

v/ P. Poulsen
Koldingvej 22 - Vejle - Tlf. 82 06 22
Alt i årstidens
frugt - grønt - konserver
samt stort udvalg i vellagrede oste

Betty Olesens Fodklinik

Vissingsgade 1 - Vejle - Tlf. 2688
anbefales med alt indenfor
moderne fodpleje . . .

P. LYKKE SPANGSBERG

Torvegade 4 - Vejle - Telefon 330
Fineste specialiteter i konserver,
dybfrost, vine og spirituosas samt
tobaksvarer. Ekstrafin kaffe

Mejeriudsalget

Orla Lehmannsgade 6 - Vejle - Tlf. 510
Kun 1. kl. mejeriprodukter
Lækkert brød og kager samt
øl (og sodavand)

Vi går til

»Mestersalonen«

v/ Thøgersen
Havnegade 4 - Vejle - Tlf. 702
1. kl. moderne hårpleje

Horsens

Deres gardinekspert . . .

Det store udvalg i moderne gardiner

Ring efter „Gardinbussen“
og få et tilbud . . .

GARDIN NYT

Blumersgade 8 - Horsens - Tlf. 62 81 01
Vi tager mål - vi syer - vi monterer
for Dem.

Landbosparekassen i Horsens

Rædersgade 5 - Tlf. 62 12 22
Åben 9-12.30 og 14-16
fredag tillige 18-19.30. Lørdag lukket

BATTERIGARDEN

Akkumulatorfabrik
Strandgade 27 A - Horsens
Tlf. (05) 62 84 04
testning - reparation - genopbygning

Akkumulator -
den med
udvidet garanti

MÆLKETORVETS KIOSK

Smedegade 3 - Horsens - Tlf. 62 39 08
Aviser - Uge- og månedsblade
Telegrammer
Stort udvalg i lommeromaner

tydning blot lader magasinet falde ned i. Klappen på kameraets bagside, der giver adgang til skakten, er meget let at åbne selv uden »spidse fingre«. Derefter behøver man blot at indstille skarpt på objektivet og trykke på udløserknappen.

»Extreme« optagesituationer opstår som regel, hvor der »sker noget«. I sådanne situationer mærker man rigtigt den gennemtænkte konstruktion i Nizo S 8 og dens tvilling S 8 M.

Super-8 kassetter til Nico kameraet indstiller selv blændeautomatikken, så den passer til den anvendte filmfølsomhed. Automatikken er virksom indenfor alle DIN-grader mellem 13 og 30 DIN ved kunstlysfilmm og fra 11 til 28 DIN ved dagslysfilmm. Også filmtælleren fungerer automatisk. Hver gang en ny kassette skydes ind i skakten, springer tælleren tilbage til udgangspositionen. Drejer det sig om en Super-8 kassette med kunstlysfilmm, indkobles — ligeledes automatisk — et filter, således at det er muligt også at foretage optagelse ved dagslys. Naturligvis er det også muligt at betjene dette filter rent manuelt. Også belyningsautomatikken kan kobles fra og betjenes manuelt. Det er således muligt at indstille med en halv blændes nøjagtighed. I øvrigt arbejder automatikken ikke med en simpel blændespalte, men med rigtige blændesegmenter. Det er af største betydning for dybdeskarphed.

Vigtigt for billedskarpheden er det fremragende objektiv, det kendte og anerkendte Vario-objektiv fra firma Schneider i Bag Kreuznach. Objektivbestykningen er i øvrigt den eneste forskel mellem de to nye modeller fra Nizo. Model S 8 M leveres med Schneider Variogon 1,8/10—35 mm, model S 8 leveres med Variogon 1,8/8—40 mm. Det større (5 gange) Vario-område ved Nizo S 8 indstilles ved hjælp af en indbygget motor. Ved Nizo S 8 M foretages indstillingen derimod manuelt. Den flimmerfri refleks søger nøjagtig indstilling ved enhver brændvidde.

Et godt kamera må uden videre kunne skrues på et stativ. På ethvert godt kinostativ. Ligeegyldigt hvilket gevind der anvendes. Løses håndgrebet på Nizo S 8 og S 8 M og svinges til bageste position, finder man to stativgevind i bunden af kameraet. Ved enkeltbilleder eller trickoptagelser, hvor kameraet anbringes på et stativ, svinges håndgrebet bagud under okularet. Derfor er der også anbragt bøsninger for trådudløser i selve kamerasoklen. Anbringes Nizo S 8 på et stativ med panoramahoved, er det også muligt at betjene

drivmotoren gennem en trådudløser. Ved panorering o. lign. optagelser anbefales det at indstille billedfrekvensen på 24 billeder pr. sekund.

Når man filmer med Nizo S 8 og fatter om det slanke håndgreb, mærker man straks hele den gennemtænkte konstruktion. I håndgrebet er anbragt de 4 1,5 V batterier, der driver el-motoren. Et batterisæt er tilstrækkeligt til ca. 20 kassetter film.

Denne moderne højt udviklede teknik træder tilsyneladende helt i baggrunden, og tilbage bliver det egentlige: glæden og fornøjelsen ved at fotografere, glæden ved at opleve det levende billede på skærmen, endda i farver. Dermed har amatørfilmen endelig nået det sted, som dens pionerer havde tænkt sig for næsten en generation siden. Nizo hører i dag ligesom dengang med hertil.

Braun projektor FP 3 S for super 8-film

Siden super 8-systemet for et par år siden kom frem, har det vundet stort indpas hos et helt nyt publikum. Systemet, der er uhyre let at betjene både ved optagelse og ved filmfremvisning, har ganske enkelt gjort glæden ved at småfilme til hver mands eje.

Den nye super 8-projektor FP 3 S er forsynet med 12 V, 100 W Halogenlampe. Dette i forbindelse med det højefektive zoom-objektiv 1,4/18—30 mm garanterer skarpe og klare billeder. Den lydsvage blæser søger for effektiv køling, også ved længere tids brug.

Billedhastigheden kan varieres fra 0—24 billeder i sekundet, både ved frem- og tilbageløb. Dette muliggør enkeltbilled-projektion og bevægelsesstudier med forskellig hastighed.

Lillebror sidder aldrig stille ....

BRAUN

Med en Braun blitz bliver Deres børnebilleder altid skarpe.

Elektronblitz i lommeformat.
Colorledetal: 18.
50 blitz pr. opladning.
Oplades på lysnet med tilhørende ladestik.
Kompakt og handy.
Braun elektronblitz F200
pris kr. 325.

Silkeborg

SPARE- OG LAANEKASSEN for Silkeborg og Omegn

Tlf. (06) 82 52 66 - Postgiro 7863
Mandag-fredag kl. 9.00-12.30 og 14-16
Fredag tillige kl. 18-19.30
Lørdag lukket

Vi anbefaler et besøg i

BANEGARDSRESTAURANTEN

v/ Henning Pagel Hansen
Silkeborg - Tlf. 82 07 17
Hurtigt og godt spisested . . .

Gør Deres indkøb af
frugt - chokolade - tobaksvarer i

RUTEBILKIOSKEN

v/ G. Nielsen
Silkeborg

Få renset i

REKORD - RENS

Rekord-Rens er ikke kilo-rens, men
kvalitets-rens til kilo-pris
Skolegade 21 - Silkeborg - Tlf. 82 52 35
(P-plads overfor)

Vi spise rpå . . .

K F U M

Restaurant og pensionat
Nygade 25 - Silkeborg - Tlf. 82 08 21
Et godt madsted . . .
Ny vært: E. Mogensen

NYBO SELVBETJENING

v/ J. L. Jensen
Nylandsvej 53 - Silkeborg - Tlf. 82 19 02
1. kl. kolonial - konserves - vine -
spirituosa - Husk vor ekstrafine kaffe

Gælder det jagt - sport - fiskeri - så . . .

Silkeborg Sportsmagasin

v/ E. Bøggild
Tværgade 3-5 - Silkeborg
Telefon 82 11 46
- Hvor sportsfolk
bliver betjent af sportsfolk . . .

Købmand BRØNDUM

Vestergade 58 - Horsens
Telefon 62 50 45
Stort udvalg i kolonial - konserves -
vine - spirituosa samt tobaksvarer
Ekstrafin kaffe

Vi handler i
Mejeriudsalget
v/ Poul Erik Jensen
Aarhusvej 52 - Silkeborg - Tlf. 82 25 79
Alt i 1. kl. mejeriprodukter samt
øl, vand og kolonialvarer

Stedet for moderne hårpleje -
LENA SALONEN
Østergade 14 - Silkeborg - Tlf. 82 08 91
Altid sidste nye frisurer og den,
der netop passer for Dem

Gå til låsespecialisten . . .

Silkeborg Låse-service

H. Sørensen
Fredensgade 21 - Tlf. 82 24 32
Alt indenfor låse - Pengeskabs- og
boxnøgler kopifræses fra dag til dag

Vi kører til . . .

Silkeborg Auto-Hjælp

Borgergade 14 - Tlf. 82 49 42
Alt indenfor 1. kl. autoreparationer
udføres. - Døgnvagt

DORTHE'S KOLONIAL

v/ Dorthe Gammelgaard
Jernbanevej 35 - Silkeborg
Alt i kolonial - konserves - vine -
spirituosa samt tobaksvarer . . .
Prøv vor ekstrafine kaffe - Tlf. 1455

Ry

Gælder det autocykler - så
HENNING SØRENSEN
Skanderborgvej 19 - Ry - Tlf. 89 11 82
Forhandler af PUCH, NSU, MOBYLETTE
CADY kr. 897,-
1. kl. reparationsværksted

Gyda's Viktualie
Klostervej 14 - Ry - Tlf. 89 11 90
Kød - Flæsk
samt alt hjemmelavet pålæg og salater
Kun 1. kl.s varer

Brande

Vi kører til . . .
Ørbækvejs Karosseriværksted
v/ Niels Houlberg
Ørbækvej - Brande - Tlf. 18 07 92
Alt i karosseriarbejder udføres
fagmæssigt - Hurtig levering

Der er GO GANG i ure fra
STENSGAARD
Storegade 15 - Brande - Tlf. 18 08 76
Ure - Brilller - Guld - Sølv
1. kl. reparationsarbejde udføres

RØNBERG IS

v/ Karen Andersen
Torvet - Brande - Tlf. 18 07 52
Stort udvalg i chokolade og konfektureer
Gaveæsker
Bestilling på dessert-is modtages

Vær moderigtigt klædt -
i tøj fra . . .

»KÆLDEREN«

Storegade 44 - Brande - Tlf. 18 07 79

BALLES BLOMSTER

v/ Karen M. Kiær
Storegade 8 - Brande - Tlf. (07) 18 00 01
Alt i årstidens blomster, buketter,
kranse og dekorationer sendes overalt

Vi handler i . . .

MEJERIUDSALGET

v/ Jens Lørup
Viadukten 9 - Brande - Tlf. 18 02 52
1. kl. mejeriprodukter samt
lækkert brød og kager

Kjellerup

Vi handler i . . .
Torvets Kiosk & Tobakshandel
v/ Jacob Nielsen
Torvet - Kjellerup - Tlf. 88 12 45
Aviser - Uge- og månedsblade samt
stort udvalg i tobakker og rygeartikler

Odder

Vi handler med fordel i . . .
SELANDIA
v/ E. Bitsch Nielsen
Skolegade 5 - Odder - Tlf. 54 03 72
Det førende udvalg i cykler - knallerter
barnevogne - 1. kl. reparationer udf.

Filmen løber automatisk gennem projektoren. Den specielle opsamlings-spole overflødig gør al yderligere betjening. Braun FP 3 S er forsynet med en tæste, hvormed projektoren lynhurtigt rettes ind på lærredet.

At fremvise en super 8-film på Braun FP 3 S er ligeså let som det er at optage film på en tilsvarende smalfilms-optager. Der skal kun foretages et par enkelte greb, og filmen står skarpt på lærredet. Projektoren tændes, filmen sættes ind i den automatiske fremføring, og objektivet indstilles.

Braun FP 3 S har enknaps-betjening. Kabinettet er beklædt med et blødt polster, der gør en transportkuffert overflødig. I kuffertlåget er anbragt en lille billedskærm, som kan anvendes ved internistisk fremvisning. Når en ny film dumper ind ad brevsprækken kan man således straks forevise filmen uden at skulle »trække hele biografen frem«.

K. S.

Fra klubberne

Damploko tur på TKVJ

Kolding Lokomotiv Klub arrangerer søndag den 24. marts en udflugt på Troldhedebanen, hvor toget fremføres af en DSB F-maskine. Planen ser således ud:

Kolding afg. kl. 12.30

Grindsted ank. 14.25

Grindsted afg. 15.30

Kolding ank. 17.30

Prisen for deltagelse i hele turen er kr. 20.00.

Helsingør Jernbaneorkester

Indenfor Dansk Jernbane Idræts- og Fritidsforbund er der nu startet et jernbaneorkester på 20 mand i Helsingør.

Sporvejshistorisk Selskab

har haft et tre-mands udvalg på besøg i Ebeltoft for med de lokale myndigheder at drøfte muligheden for at kunne

køre med gamle sporvogne på strækningen Vibæk-Skærsø, når Ebeltoft-banen har sluttet sin tilværelse.

DSB Idrætsforening, Nyborg, 25 år

Den 4. april fylder foreningen 25 år. Den 30. marts holdes fødselsdagsstævne med håndboldkamp mellem svenske og danske jernbanefolk.

Filateli-nyt

Postvæsenet meddeler, at man indtil den 30. april holder udsalg af en række frimærker og gebyrmærker med »ukurant« værdisatser. Mærkerne sælges fra Postens Filateli, Rådhuspladsen 59, 1550 København V.

Det drejer sig om portomærker i værdier 1, 10, 12, 15, 20, 25, 30 og 40 øre og 1 kr. samt gebyrmærket i værdi 10 øre.

Blanketdepotets beholdning af Dansk Røde Kors 80 + 10 øre og Børnenes Kontorer 50 + 10 øre er udsendt til posthusene og yderligere oplag af disse mærker vil ikke blive fremstillet. Mærkerne vil kun være til salg på posthusene til udgangen af marts d. å. og fra Postens Filateli indtil udgangen af september d. å. såfremt de ikke forinden er udsolgt.

Personalia

Ny handelschef

Kontorchef P. J. Hjelt er fra 1. april udnævnt til handelschef efter at handelschef J. A. Lorenten har søgt afsked fra denne dato på grund af alder. Den nye handelschef har været beskæftiget i handelsafdelingen gennem de seneste 20 år, og er således på hjemmebane med det samme.

Farum

Trafikkontrollør A. Thorsen, Køge, er udnævnt til stationsforstander ved Farum station, hvor stfst. P. F. Haarby Andersen har søgt afsked på grund af alder (69 år).

Tommerup

Trafikkontrollør A. H. Iversen, Vejle, er udnævnt til stationsforstander ved Tommerup station, hvor stfst. A. O. L. Randrup-Thomsen har søgt afsked på grund af alder (67 år).

Dødsfald

Stationsforstander K. O. Orlien, Ellidshøj 1934-38 og Ry 1938-44, 83 år.

Togfører C. C. Christensen, fh. SB, Skagen, 79 år.

Elektriker G. J. A. Amorøe, fh. cvk. Kbhvn, 79 år.

Trafikkontrollør A. E. H. Wancher, fh. Hellerup, 70 år.

Lokofører E. V. Buch, fh. Næstved, 69 år.

Stationsforstander K. Adrian, SNNB, Nysted, 1940-66, 68 år.

Stationsforstander S. A. Bødker, Mørke 1957-61 og Over Jerstal fra 1961, 65 år.

Lokofører O. E. Haubye, Næstved, 60 år.

Lokofører E. V. Rasmussen, Korsør, 51 år.

Togfører J. H. Sørensen, Kbhvn. L., 49 år

Boghjørnet

Nyheder fra SPEKTRUM

Kærlighed og kriminalitet

Tindrende nyforelsket og strålende af lykke møder Marie Louise op hos sin svigerfamilie for at overraske sin forlovede, Birger. Men en uventet fjendtlig stemning slår hende i møde; hun bliver anklaget for spirituskørsel, og selv Birger vender sig imod hende. Til sidst bliver stemningen hende for kras, og hun vender tilbage til sin stedsøsters hus — men kun for at finde denne som lig.

Færdige køkken- & garderobeskabe

i førende DANSK kvalitet

5 % anti inflationsrabat i hele 1968

NORDIA-DAN

Malmparken 5 - Ballerup - Tlf. (01) 97 63 00

B & T

Herning

Vi handler i

ORLAS BAGERI

Hj. af Fynsgade og Viborgvej - Herning
Telefon 12 52 40

1. kl. lækkert brød og kager
Bestillinger modtages gerne

SHELL SERVICE

v/ Egon Ørving

Vestergade 58 - Herning - Tlf. 12 09 87
benzin - shell - olie - smøring - vask
quick service udføres.

Vi handler hos

STENBERG's BAGERI

Jasminvej 11 - Herning - Tlf. 12 23 24
Altid 1. kl.s lækkert brød og kager

Kurvevareforretningen

Funch Petersen

Bredgade 24 - Herning - Tlf. 12 44 43
(Carlo Møllers Gård)

Alt i moderne kurvevarer i bedste
kvalitet

DALL's HERREMAGASIN

P. M. Huset - Bredgade 29-33 - Herning
Tlf. 12 05 81

Herrehabitter

Specialitet: topmærket Sterling
Kamgarn - Twist - Trevira

»COCETT«

Silkeborgvej 2 - Herning - Tlf. 12 39 46

Stort udvalg i moderne trikotage
samt lingeri . . .

Parfumeriartikler - Bijouteri

E. Henriksen's Elektro

Silkeborgvej 54 - Herning - Tlf. 12 19 60

Auto-elektro-reparationer af
elektromotorer og vaskemaskiner m. m.
Fremstilling af hobbymaskiner

Flere og flere prøver vor middag
og de små varme retter -

»APPETTITEN«

Bethaniagade 14 - Herning - Tlf. 12 45 87

Smørrebrød til større og mindre
fester - sendes overalt i byen

Ikast

ESSO SERVICECENTER

v/ Svend H. Larsen

Vestergade 3 - Ikast - Tlf. 15 11 08
Benzin - Olieskift - Vask - Smøring
Quick-service udføres

Ikast Monumentforretning

v/ Niels Thomsen

Østergade 71 - Tlf. 15 13 88
Smukt udvalg i gravmonumenter
Øland og Opdalskifer
til trapper, gulve, vinduesplader m. m.

Viborg

Vask selv - lige når det passer Dem

A/S VIBORG MØNTVASK

Vesterbrogade 25 - Telefon 2400
Åben kl. 5-24, også søn- og helligdage
Våd vask: indtil 6 kg tøj kr. 4,50
Rullevask: indtil 6 kg tøj kr. 7,00
incl. sæbe

SALON COTY

v/ fru Bente Nielsen

Middagshøjvej 21 - Viborg - Tlf. 3052
Alt indenfor moderne hårpleje samt
forhandling af hårtoppe - Rimelige priser

Vi handler i

MEJERIUDSALGET

v/ Inger Kjærgaard

Jegstrupvej 6 - Viborg - Tlf. 4986
Alt i 1. kl. mejeriprodukter samt
lækkert brød og kager
Bestilling på dessertis modtages

Grenå

Vi handler altid i . . .

TURISTKIOSKEN

v/ Henry Stouby

Havnepladsen - Grenå - Tlf. 32 13 16
Aviser - Uge- og månedsblade
Stort udvalg i billigbøger

Grenaa Gulvbelægning

v/ Vagn Jensen

Havnevej 84 - Grenaa - Tlf. 32 14 68
Alt i moderne gulvbelægning
Vinyl - Nylonfilt - Linoleum m. m.
Tilbud gives uden forbindelse

Grenå

ELEKTROGÅRDEN

v/ B. J. Gyldenvang

Havnevej 82 - Grenå - Tlf. 32 25 26
1. kl. fagmæssig reparation af alle
startere, dynamoer og elektromotorer
Vi reparerer også el-shavere samt
elektronik
Aut. „Leroy“ forhandler

Ring til . . .

PER'S RADIO & TV

Fasanvej 21 - Grenå - Tlf. 32 25 41
1. kl. reparation af alle mærker udføres
med fagmæssig garanti
Vi er gerne til tjeneste med tilbud på
nye radio og TV

Vi handler i . . .

Søndenaa Slagterforretning

v/ Erik Adelsbøll

de Lichtenbergsvej - Grenå
Telefon 32 14 54
1. kl. kød, flæsk samt hjemmel. pålæg
Ekstrafin medister

BRØDUDSALGET

v/ M. Borg Hansen

Århusvej 35 - Grenå - Tlf. 32 09 87
1. kl.s mejeriprodukter
Lækkert brød og kager

Skanderborg

IDE-MØBLER

H. SMEDEGAARDS EFTF.

Rich. Jørgensen

Banegårdsvej 13 - Skanderborg
Telefon 52 06 86
Moderne møbler og tæpper for
nutidshjem

Vi handler hos . . .

Købmand W. MORTENSEN

Adelgade 2 - Skanderborg
Telefon 52 00 05

1. kl. kolonial - konserves -vine og
spirituosa. Tobak . Ekstrafin kaffe

OTHELLO Bageriet

Nørregade 27 - Skanderborg
Telefon 52 04 05

1. kl.s lækkert brød og kager
Bestillinger modtages

Mareridtet begynder forfra, og Marie Louise bliver indblandet i noget, der ligner en pengeafpresningsaffære, men som fører til mord på den ene tilsyneladende uskyldige kvinde efter den anden. Gådens løsning dæmrer først for Marie Louise, da hun befinder sig på travetur ad ensomme skovstier sammen med den mand, som hun forstår må være morderen.

Med sin 8. kriminalroman, sin tiende bog, skruer Else Fischer straks op for spændingen og spinder et væv af mistænkelighed om alle optrædende, mens den virkelige skyldige dølger sig bag et røgslør, der først til allersidst løftes en anelse.

Pris kr. 16,75.

»Den røde Hemmingway« skriver om magt og magtmisbrug

Ladislav Mnacko (udtales »mnaschko«) er vel utvivlsomt en af de mest — om ikke den mest omdebatterede af de østeuropæiske forfattere i dag, der uden at blive »afhopper« gør op med svaghederne i et kommunistisk samfund, der er ved at degenerere i magtens greb.

Temaet i Mnackos bog er selve magtens væsen. Magtens konsekvenser for dem, der udøver den — og for ofrene. Mnackos vrede gælder ikke blot tyrannerne, men også frihedens virkelige fjende: de tilfredse slaver, der muligvis gør tyranniet.

Bogen er en sønderlemmende kritik og en nådesløs udlevering af det kommunistisk-totalitære system, som det praktiseres f. eks. i Tjecoslovakiet, men samtidig en bedømmelse, der virker overbevisende, fordi den ikke blot er negativ.

Forfatteren vender sig imod Stalins antisemitiske tendens og østlandenes pro-arabiske stillingtagen under den mellemøstlige krise, men er parat til at tage tilbage til sit land fra sin eksil og underkaste sig den retssag, der venter ham, og tage den fulde konsekvens af sit standpunkt.

»Magtens sødme« er hans betydeligste bog, raffineret i sin opbygning og spændende, fordi den lukker læseren helt ind i en verden, man ellers kun kender udefra.

Fortælleren er pressefotografen Frank, der var skolekammerat og ven med den afdøde diktator, som nu ligger på lit de parade. Retrospektivt fortælles om diktatorens vej til magten fra ung revolutionær og frihedskæmper, hans gradvise korrupsion, hans misbrug af mennesker og magt, hans

voksende angst og hans totale ensomhed i de sidste uger før døden. Samtidig får man et overordentligt interessant indblik i samfundet og hverdagen i den totalitære stat, stadigvæk behersket og retfærdigt skildret og netop derfor så meget mere afslørende i al sin gru.

Et menneske har, skønt han også er mærket for livet af sin berøring med diktatoren, bevaret sin integritet og kan derfor analysere ham og hans vej til magten knivskarpt. Og samtidig er han måske den eneste, der faktisk fuldt ud forstår sin forhenværende ven, den nuværende magthaver.

Tidsmæssigt strækker skildringen sig fra verdenskrig II op til de tilløb til liberalisering, der finder sted i landet nu.

Pris kr. 34,50.

Die Andenbahnen. 338 sider, ill. Orell Füssli Verlag, Nüchlerstrasse 22, Zürich. Ca. kr. 60,00.

Jernbanerne i Chile, Peru og Ecuador fra pacifikkyster og ind i højlandet passerer Kordillieren og dermed hører de givet til de vanskeligste, mest spændende og — måske — romantiske banestrækninger i verden. Det højeste punkt i verden, hvor der er lagt skinner, er netop her i Andesbjergene, og punktet ligger ikke mindre end 4.830 m over havets overflade.

Intet under at banen ikke alene må sno sig op- og nedad, men også ofte køre i zig-zag frem og tilbage. Dette giver naturligvis en særlig form for togdrift, og banerne har da også haft mange dramatiske episoder og mange alvorlige nedstyrtningssulykker. Alt dette — og meget mere — fortælles i denne bog.

Jane's World Railways. 515 sider + index, ill. Sampson Low, Marston & Co. Ltd., Potter Row, Great Missenden. Bucks. Ca. kr. 160,00.

Atter en ny udgave af denne verdensomspændende jernbane-oversigt (i stort format). Bogen indeholder 764 fotos, 174 kort, 169 læsseprofiler, 1.448 jernbaner i 54 forskellige lande er behandlet, oplysninger om nærtrafikken i 60 byer o. m. m. Af særligt interessante oplysninger kan fremhæves, at de russiske jernbaner elektrificerer ca. 2.000 km bane pr. år og regner med at have ca. 45.000 km elektrificeret — 1970.

Endvidere at det samlede jernbanelnet i USA efter 1966 viste et overskud på 6 milliarder kr. efter at have betalt alle udgifter inklusive 6,6 milliarder kroner i skat.

Das ist unser Jahrhundert. 250 sider, ill. stort format. Deutsche Buch-Gemeinschaft, Berliner Allee 6, D 61 Darmstadt.

Alle store begivenheder i vort århundrede har fundet sin illustration i dette værk, mere end 400 fotos. Her er Graf Zeppelins eksplosion, bomberne i 1. og 2. verdenskrig, Vietnam-krigen og meget mere, alt det, der fortæller vor historie. Det er ikke nogen munter beretning, desværre, men det er vel vor egen skyld, at det er blevet sådan.

Selvfølgelig er der mange muntre begivenheder beskrevet, og de hører også til, men helhedsindtrykket er, hvor fortvivlet verden i virkeligheden er.

Illustrierte Geschichte des Dritten Reiches. 624 sider, ill., stort format. Deutsche Buch-Gemeinschaft, Berliner Allee 6, D 61 Darmstadt.

Endnu engang er den blevet fontalt, historien om det 3. Rige, tyskernes sidste drøm om verdensherredømmet. Og bogen bliver ikke mindre interessant af, at det er en tysker, der fortæller historien. Mest interessant er velnok en hel serie hidtil ukendte eller ikke særligt kendte fotos, f. eks. af den første folkevogn af nøjagtig samme type, som vi kender den i dag, blot fremstillet i 1940 og beregnet til at sende på markedet i masseproduktion for kun 1.000 mark pr. stk. i 1941.

Eller billedet af Göring med ridestøvler, vel at mærke ridestøvler med sporer. Billedet blev forbudt til offentliggørelse, for selv med den bedste vilje kunne man ikke finde nogen undskyldning for, at Luftwaffes chef havde sporer på til Luftwaffes uniform.

Billederne er ledsaget af en fin og overskueligt opstillet tekst, og alt i alt er bogen tip-top.

Posthåndbogen 1968

Denne uundværlige håndbog med det store let overskuelige Danmarkskort, med det snart stærkt amputerede jernbanelnet, er udkommet og sælges på posthusene for kun 1 kr. Det er ganske vist det dobbelte af prisen for 1967 udgaven, men det er trods alt landets billigste tryksag.

LIND HANSEN
KULTURVET 14 · C. 6288
LEVERANDØR AF CLICHEER
OG BILLEMATERIALE
TIL DE MEST BETYDENDE
DAG- OG UGEBLADE I KØ-
BENHAVN OG PROVINSEN

BAGSIDEN

Bladet der tager fat - hvor andre giver op

Februar (EDB)

8. På et møde på Samsø fremkom gdr P. E. N. Skov med et tilbud på, at man kunne leje de to DSB skibe, der sejler på Samsø, for 1 kr. pr. stk. om året. Kalundborgfabrikanten Arne Bybjerg Pedersen (Cammen Curlers) sendte straks 2 kr. til generaldirektoratet, men fik dem omgående retur med oplysning om, at tilbudet kun var givet til trafikudvalget på Samsø. — 10. Per Hækkerup modtog i dag af Aachens Karnevalsselskab »ordenen mod den dyriske alvor«, der hvert år gives en politiker med tilstrækkelig sans for humor! — 16. Fra Athen meddeles det, at der er fastsat nye normer for indtjening. Ingen græker må i fremtiden tjene mere end ministerpræsidenten. Straffen for overtrædelse af forbudet straffes med fængsel i tre måneder — der oplyses ikke noget om hvor stor statsoverhovedets indkomst er. — 25. I et referat fra en håndboldkamp skrives der, at en af spillerne var så tynd, at han kunne bruges som termometer, dersom han blev fyldt med røde sodavand! — 18. På DJKs afskedstur på TKVJ deltog en journalist fra Jydske Tidende, der skrev: Mens dette skrives sidder jeg med benene i varmt vand og mød en kop skoldhed te ved siden af mig — det er hårdt at være jernbaneentusiast!

Sjov i »Egtvedgrisen«

»Grisen« raslede mod Kolding, mens de rejsende så'n så hinanden lidt an. Der sad en fin frue, vel nærmest for fin til at rejse med »Grisen«. På den anden side sad en mand, der talte bysprog. Han prøvede på at få snakken i gang i kupeen, men det ville ikke rigtig lykkes. Den fine frue var snæret, så der var intet at stille op. De øvrige rejsende var bønder, der skulle til marked i Kolding, og det lod til, at den fremmede herre også skulle dertil. Pludselig rejste han sig og henvendte sig fortroligt til den fine frue:

— Undskyld fru, pas dog på, at De ikke knuser det.

— Hvad mener De? spurgte hun og så skarpt og fornærmet på ham.

— Ægget, ægget, pas dog på, at De ikke knuser det.

— Hvilket æg, spurgte hun rasende. Lynhurtigt stak manden sin hånd ind bag fruens temmelig fyldige bag og halede et æg frem for alles undrende blikke. Damen var ved at eksplodere, men kunne intet få sagt af bare arrigskab.

— Jamen frue dog — vær da glad for, at jeg reddede det — hvad kunne der ikke være sket?

Hvem var spasmageren? Det var såmænd bare den navnkundige farende gøgler — »Professor« Labri, der havde vist en prøve på sine mange kunster.

L. H.

Så satte han sig

Ved et vælgermøde på Nordfyn søgte en tilhører at ødelægge virkningen af talen, og henlede opmærksomheden på sig selv, blot ved at stå op i de siddendes rækker. Efterhånden var der flere fra de bageste rækker, der bad manden sætte sig, men han satte sig ikke. Taleren klarede hurtig situationen ved at sige:

— Lad dog bare den mand blive stående, det er vel bare en skrædder, der hviler sig! Så satte manden sig.

En Soya

— Enhver idiot kan være alvorlig. Men det kræver talent og begavelse at være morsom.

Før domsafsigelsen

— Er De i stand til at fremføre formildende omstændigheder før jeg afsiger dommen?

— Det er jeg hr. dommer. Jeg har allerede været straffet tyve gange — og det har ikke hjulpet det mindste.

Sen virkning

På en bænk i De gamles Hjemns have kom et par af de gamle ind på at drøfte soldaterminder.

— Kan du huske, hvordan vi i soldatentiden altid fik salpeter i mæden, for at vi ikke skulle interessere os for pigerne?

— Jow da, svarede den anden og smågrinede, men hvorfor kommer du på tanker om det nu?

— Jo, jeg synes det er li'som det begynder at virke nu!

Møl er kontrære

For de går i pelsværk om sommeren og i badedragter om vinteren.

Forståeligt forfald

Et ægtepar havde været faste kirkegængere hver søndag i mange år. En søndag var de der ikke, hvorfor præsten besluttede at se indenfor hos dem på vejen hjem fra kirken.

— Hvad er der dog hændt, spurgte præsten.

— Joh, sagde konen. Da jeg vågnede i morges og slog dynen bort fra min mand, så jeg så smukt et syn, som jeg ikke har oplevet det i mange år. Derfor blev vi hjemme, hr. pastor, og med god samvittighed. For kirken står evigt.

Jernbanesabotage

Nå, 65, hvad ville De gøre, dersom de i krigstid fik ordre til at gøre jernbanen ubrugelig for fjenden?

— Jeg ville brænde alle billetterne!

Let valg

— Hvad vil være værst for dig at undvære — vin eller kvinder?

— Det kommer jo an på årgangen!

Et skatteopgør

En af de engang så velhavende rigmænd, henvendte sig til sin advokat for at få skrevet sit testamente, og bad om at der til slut skulle stå, at han ønskede at blive brændt, når han engang var død.

— Javel, sagde advokaten, og hvad ønsker De der skal gøres med Deres aske?

— Læg det i en kuvert adresseret til skattevæsenet. Læg en seddel i kuverten hvorpå der skal stå: Nu har I fået det hele!

Og så var der — — —

dirigenten, der holdt gode miner til slet spill!

Mi luv

*Æ tog var nær ve Håssens,
a rejst mæ, keg mæ om:*

*Mi plads, æ net, æ knaeg,
det hiele det var tom.*

Så sdd a te mi siimand:

— A trower værkli, at

*Di kommer te å rejs Dem,,
Han fløv op, hiel fðskrækket:*

— Gud fri wos, bette fruul —

*— Ta'en mæ row, a trøst' ham,
det æ no bder en luv.*

L. H.

Struer

NØRGAARD'S BØRNEKONFEKTION

Østergade 31 - Struer - Tlf. 85 19 90
Det store udvalg i børnekonfektion samt
babyudstyr til de rigtige priser

Ind til GULDBERG'S EFTF.

det betaler sig
Østergade 18 - Struer - Tlf. 5 10 55
Stort udvalg i herrekonfektion
og lingeri i de førende kvaliteter

ASGER NIELSEN

L. Søndergaards Eftf.
Ure - Optik - Guld - Sølv
Østergade 8 - Struer - Tlf. 5 02 70

Vi kører til ESSO SERVICENTER

v/ Tage Andersen
Holstebrovej 56 - Struer - Tlf. 5 08 75
benzin - olleskift - vask - smøring
stort udvalg i autotilbehør

Kig ind

ved kino

Stedet for den moderne hårpleje

Holstebro

Vi handler hos Købmand J. BUNDGAARD

Danmarksgade 21 - Holstebro
Tlf. 2 10 29
Alt i 1. kl. kolonial - konserves - vine
spirituosa samt tobaksvarer
Ekstrafin kaffe

Restaurant Flamingo

Østergade 16 - Holstebro
Tlf. 2 01 90
Krostue - Bowling - Musik - Dansant
Stedet hvor man spiser godt

Holstebro

BENT PEDERSEN

Nøhr's Eftf.
Allégade 5 - Holstebro - Tlf. 2 06 09
Alt i 1. kl. kolonial - konserves - vine -
spirituosa samt tobaksvarer
Ekstrafin kaffe

SKOVGAARDENS SLAGTERFORRETNING

v/ Bent Dahl
Herningvej - Holstebro - Tlf. 42 47 20
Alt i 1. kl. kød - flæsk - samt hjemme-
lavet pålæg.

Vi handler med fordel hos . . . DAMGAARDS KOLONIAL

Lemvigvej 24 - Holstebro - Tlf. 42 03 37
1. kl.s kolonial - konserves - vine
spirituosa samt tobaksvarer
EKSTRAFIN KAFFE

Banegårdskiosken - Holstebro

v/ Tage Skjød Pedersen
Dagblade - Ugeblade - Bøger
Holstebro - Telf. 2 09 48

Varde

Vi handler i . . . ISMEJERIET

v/ Else Kristiansen
Jernbanegade 4 - Varde - Tlf. 2 13 16
1. kl. mejeriprodukter - Lækkert brød
og kager - Øl og vand

TÆPPEHUSET

Storegade 37 - Varde - Tlf. (052) 2 17 27
Det store udvalg i gulvtæpper
og moderne tæppebelægning
Gerne opmåling
Tilbud gives uden forbindende

Tønder

BRDR. HANSEN I/S

Storegade 23 - Tønder - Tlf. 2 12 32
Ure - Optik
Guld- og sølvvarer

Esbjerg

Vi handler i

ISMEJERIET

Englandsgade 15 - Esbjerg - Tlf. 2 14 40
Alt i 1. kl. mejeriprodukter
Øl og sodavand samt brød og kager

Forkort rejsen med en lommeroman

JERNE KIOSKEN

v/ Helge Jensen
Skolebakken 130 - Esbjerg - Tlf. 2 30 91
Aviser - Uge- og månedsblade

Lad os gøre det for Dem -

ELITE VASK

Kronprinsensgade 111 - Esbjerg
Tlf. 2 88 76
Vådvaske og færdigvask
Henter og bringer gerne

Man handler med fordel i . . .

»GULDREGN«

v/ Henry Jensen
Skolegade 68 - Esbjerg - Tlf. 2 05 74
Alt i årstidens frugt og grøntsager
samt blomster

Tobak - Vine - Piber - så ind til -

H. C. POULSEN

M. M. Andersens Eftf.
Kongensgade 73 - Esbjerg - Tlf. 2 08 18

Skive

Følg gulfstrømmen til . . .

GULF SERVICE

Sdr. Boulevard - Skive - tlf. 2594
Benzin - Olie - Vask - Smøring
Quick-service udføres
Stort udvalg i autotilbehør

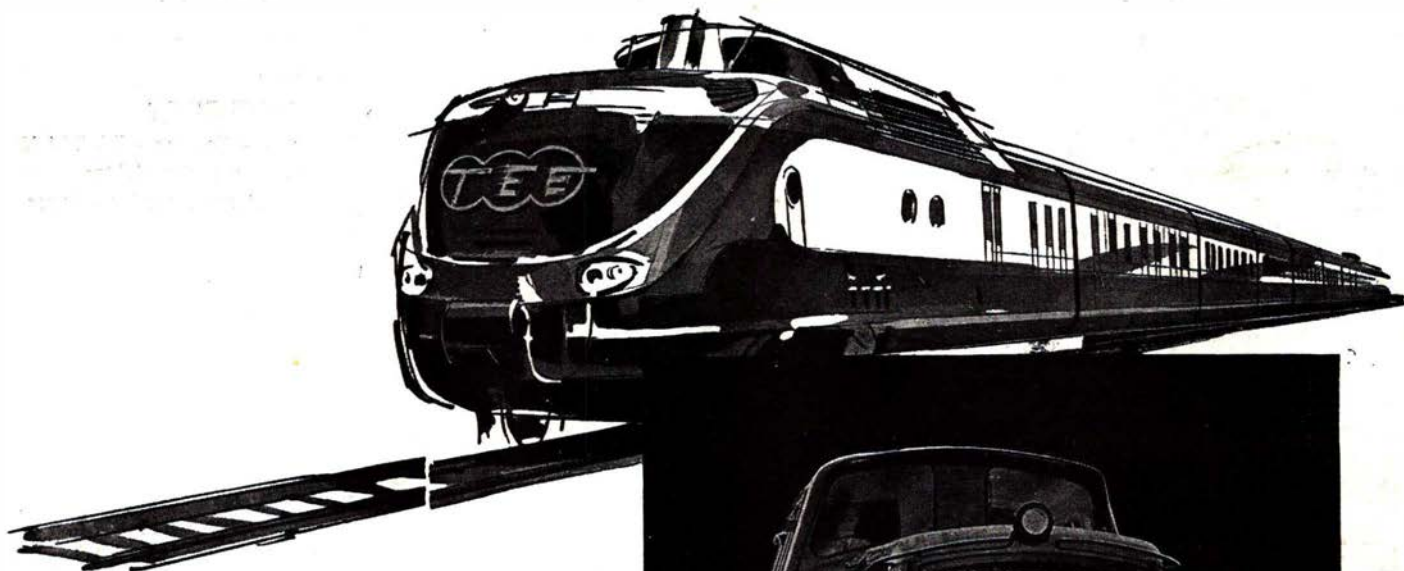
WIENERBAGERIET

v/ Elo Strøm Nielsen
Posthustorvet 10 - Tlf. 710
Brårupvej 123 - Tlf. 854 - Skive
1. kl. lækkert og velsmagende brød
Best. på fødselsdagskringle modtages

Vor leverandør er . . .

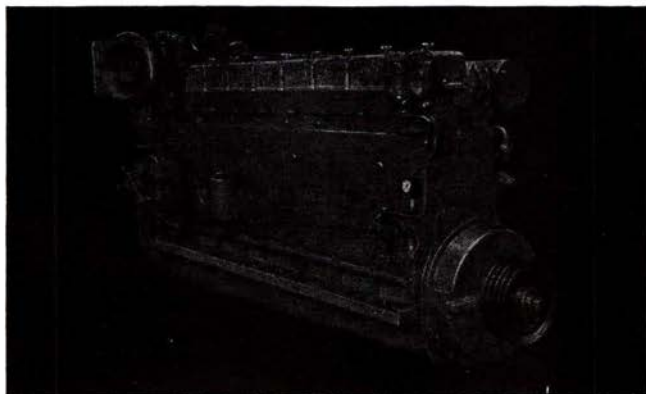
FÆRKS MØBLER

Landboernes Møbellager
Ø. Torv 6 - Skive - Telefon 139
Moderne møbler for nutidshjem . . .

M·A·N

LEVERER

DIESELMOTORER
MOTORTOG
SPECIALVOGNE
TIL
jernbanedrift

MASCHINENFABRIK AUGSBURG

NÜRNBERG AG

PROTECHNICO 1/8

CHRISTIANS BRYGGE 24 - 1559 KØBENHAVN V. - TELEFON (01) 12 20 62 - TELEX 2496